Ազգ

Azg
armenian daily

10 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1996, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, # 170 (1176)

Ելցինը Չեռնոմիրդինին կհանձնի իշխանությունը, սակայն կարճատեւ

ՄՈՍԿՎԱ, 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, WSJ. Ռուսաստանի նախագահի աշխատակազմի ղեկ Չուբայսի ասելով, նախագահ Ելցինն այս ամիս իր իշխանությունը ժամանակավորապես կհանձնի վարչապետ Չեռնոմիրդինին, սրտի բաց վիրահատության ենթարկվելու կապակցությամբ: Մյուս կողմից, շաբաթ օրը Մոսկվայի ծոտակայում Բորիս Ելցինի հետ հանդիպելուց հետո Գերմանիայի կանցլեր Հելմութ Քոլը հայտարարեց, թե նախագահին գտել է «ուրախ եւ ակտիվ», բայց եւ մտահոգ՝ իր վիրահատության կապակցությամբ:

Հույն-կիպրացիները վրեժ լուծեցին թուրքերից

ՆԻԿՈՍԻԱ, 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, WSJ. Մի թուրք զինվոր սպանվեց եւ մեկ ուրիշն էլ վիրավորվեց կիրակի օրը: Կիպրոսի բաժանման գծի հունական հատվածի կողմից անհայտ զինյալներ ավտոմատից կրակ բացեցին: Ընդհանուր կարծիքն այն է, որ արարքը հույն-կիպրացիների փոխվրեժն է թուրքերից, որոնք անցյալ ամիս սպանել էին հույն 2 ցուցարարների: Փոխվարչապետ Չիլլերն այսօր զինվորների ...մանակցի սպանվածի թաղմանը: Կատարվածի համար նա պատասխանատու ճկատեց հունական իշխանությունները:

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Վեհափառը օրհնեց «Վերածննդյան մյուռոնը»

Խորեն Մուրադբեկյանի աճյունը վերաթաղվեց Մայր տաճարի բակում

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

Շաբաթ եւ կիրակի օրերին Մայր աթոռ Ս. Էջմիածինը դարձել էր Հայաստանի եւ սփյուռքի հազարավոր հավատացյալների ուխտավայր: Սեպտեմբերի 7-ին Գայանե վանքի տարածքից հանվեց եւ պատարագից հետո եկեղեցական ու ժողովրդական թափորով Մայր տաճարի բակ բերվեց եւ վերաթաղվեց Խորեն Ա Մուրադբեկյանի աճյունը:

«64 տարիներ առաջ, երբ այս վանքում յոթասահած դեմք պատահեց, հակառակ հայ ժողովրդի կամքին, երբ մեր եկեղեցու գլուխը կտրվեց այնպիսի արարքով, որ մարդկայնորեն, քրիստոնեականորեն եւ հայորեն արդեն անըմբռնելի էր... Քենությամբ վերջ տրվեց մեր Ամենայն հայոց կաթողիկոսի կյանքը, եւ լռեց, լռեց մեր ժողովուրդը, չկարողացավ անգամ իր ընդվզումն արտահայտել», այսպես սկսեց իր դամբանականը Գարեգին Ա հայրապետը: Շարունակելով իր խոսքը, նա հիշեցրեց 1938-ին Խորեն Ա-ի արտասանած պատմական բառերը. «Ես, որպես Ամենայն հայոց կաթողիկոս, բովանդակ հայության եմ պատկանում եւ չեմ հանձներ բանալիները»: Սակայն, Խորեն Ա կաթողիկոսը պատմության մեջ չի մտել է հիշատակվի որպես նահատակված վեհափառ, այլ Մեծ կաթողիկոս՝ ոչ թե իր մահով, այլ կյանքով ու գործով: Որպես ասվածի ապացույց Գարեգին Ա վեհափառը նշեց վերջերս լույս տեսած Մուրադբեկյան կաթողիկոսի նամակների եւ այլ գրությունների ժողովածուն, որը ցույց է տալիս, թե «Խորեն Ա-ը մթության մեջ լույս է եղել»: Այդ առումով էլ, Գարեգին Ա-ը Խորեն Ա-ի աճյունի վերաթաղումը համարեց քենությունից ազատության գնալու խորհրդանիշ:

Տես # էջ 2

ՀՅ Դաշնակցությունը՝ Ընկերվար միջազգայնականի անդամ

1996 թ. ՀՅ Դաշնակցությունը, տեւական ընդմիջումից հետո, Ընկերվար միջազգայնականում (Սոցիալիստական ինտերնացիոնալ) կրկին ստացավ լիիրավ անդամի կարգավիճակ:

Այս օրերին ՀՅԴ-ն ներկա է Նյու Յորք ՄԱԿ-ի կենտրոնում տեղի ունեցող Ընկերվարական միջազգայնականի 20-րդ համագումարում, որին մասնակցում է ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալին, ինչպես նաեւ ընկերվարական կուսակցությունների ղեկավարներ եւ ղեկավար գործիչներ: ՀՅԴ Հայաստանի կազմակերպությունը ներկայացնում է փիլիսոփայական գիտությունների թեկնածու Էդվարդ Հարությունյանը:

Հիշեցնենք, որ 1990-ին Ընկերվար միջազգայնականին անդամակցելու դիմում էր կատարել ՀՀՇ-ն, բայց ստույգ այդ կուսակցությունը հեռացավ իր հայտարարած ընկերվարական դրույթներից:

«ԵՐԵՎԱՆ»

ՍԱՀՄԱՆ

ՌԴ Գյումրիի զորակայանը՝ Հայաստանի հուսալի վահան

Նշվեց զորակայանի 55-ամյակը

«Գյումրիի ռուսաստանյան ռազմակայանը եղել է, մնում է ու այսուհետեւ եւս կլինի այն հուսալի վահանը, որն աջակցում է ինչպես Հայաստանի, այնպես էլ Ռուսաստանի ժողովուրդների անվտանգությունը, սահմանների անձեռնմխելիությունը», հայտարարեց Անդրկովկասում ռուսաստանյան զորախմբի կարգադրությամբ այդ զորախմբի միավորման հրամանատար գեներալ Վլադիմիր Կոժեմը: Շաբաթ օրը Գյումրիում հանդիսավորությամբ նշվեց 127-րդ հրաձգային դիվիզիայի կազմավորման 55-ամյակը: Այդ դիվիզիայի իրավահաջորդն է 102-րդ ռազմակայանը:

Շաբաթ օրը տոնական հարթարանի մեջ էր Գյումրիի քաղաքային ... ... եկել էին հայաստանյան զինված ուժերի գնդապետերից, պաշտոնյաների ... ու բանակի վետերաններ, հասարակայնության ներկայացուցիչներ: Բարձրացված էին ՌԴ ու ՀՀ պետական դրոշները, համահավաք ռազմական նվագախմբի կատարմամբ հնչեցին երկու պետությունների պետական օրհներգերը:

Ներկայացնելով ռազմակայանի մարտական ուղին, գեներալ Վ. Կոժեմը իր ելույթում նշեց, որ ուղիղ 55 տարի առաջ՝ 1941 թվականի սեպտեմբերի 6-ին, մեր հայրենիքի համար դաժան ժամանակաշրջանում, ավարտվեց 127-րդ մոտոհրաձգային դիվիզիայի զորամասերի ու ստորաբաժանումների ձեւավորումը: Առաջին իսկ օրերից դիվիզիան մարտական ուղին մասնակցելով Մեծ հայրենականի ծանր ու կատաղի մարտերին, կազմավորման 18-րդ օրը մարտում կորցրեց իր առաջին հրամանատար գնդապետ Եղյաշինին:

Տես # էջ 2

ԸՆՏՐԱՐՇԱՎ

Ընդդիմությունը միավորվեց

Վազգեն Մանուկյանը՝ միասնական թեկնածու նախագահական ընտրություններում

ԱՍՏՂԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Շաբաթ՝ սեպտեմբերի 7-ին, Ազգային ինքնորոշում միավորման վեհաժողովում, որը ընթացքում փոխարկվեց «ԱԻՄ-ի 16-րդ արտահերթ համագումար», ԱԻՄ-ի նախագահ Պարույր Հայրիկյանը հանդես եկավ արտակարգ կարեւորության տեղեկատվությամբ:

Նա համագումարին հայտնեց, որ «հենց նոր ԱԻՄ-ի գրասենյակում ստորագրվեց ընդդիմության հայտարարագիրը առաջիկա նախագահական ընտրություններում ազգային համաձայնության միասնական թեկնածուով հանդես գալու մասին»: Հայրիկյանը հրապարակեց այդ փաստաթուղթը, որը կրում է «Ազգային համաձայնության միասնական թեկնածուի առաջադրման մասին» խորագիրը: Նրանում, մասնավորապես, ասված է. «Առաջնորդվելով հայ ժողովրդի ճակատագրի նկատմամբ պատասխանատվության զգացումով, հաշվի առնելով սեպտեմբերի 22-ի նախագահական ընտրությունների դերը, որպես բացառիկ հնարավորություն, եւ հավատարիմ մնալով ավանդական «Ով հայ ժողովուրդ, քո միակ փրկությունը քո հավաքական ուժի մեջ է» կարգախոսին, Ազգային ժողովրդավարական միությունը, Ազգային ինքնորոշում միավորումը, Արցախ-Հայաստան հասարակական կազմակերպությունը, Հայաստանի դեմոկրատական կուսակցությունը, Հայ հեղափոխական դաշնակցությունը եկան համաձայնության հետեւյալ հարցերի շուրջ.

1. Առաջիկա նախագահական ընտրություններին մասնակցել մեկ միասնական թեկնածուով եւ որպես ազգային համաձայնության միասնական թեկնածու առաջադրել Վազգեն Մանուկյանին:

2. Ձեւավորել ազգային համաձայնության կառավարություն միասնական հանրապետական ծրագիր իրականացնելու նպատակով, նախապատվությունը տալով պրոֆեսիոնալիզմին (հաշվի առնելով մյուս նախարարների եւ վարչապետի թեկնածությունները համաձայնեցվում են Ազգային անվտանգության խորհրդում):

3. Իրականացնել Ազգային ժողովի նոր ընտրություններ:

4. Ընդունել ՀՀ Սահմանադրության ոչ ուշ, քան 2 տարում, Ազգային անվտանգության խորհրդի կազմում ընդգրկել ծիշյալ կազմակերպությունների կողմից առաջադրված թեկնածուներին եւ ՀՅԴ-ի ներկայացուցչին ոչ ավելի, քան II հոգի:

5. Ազգային անվտանգության խորհրդի որոշումները, մինչեւ Ազգային ժողովի ընտրությունները, կողմնորոշիչ են մասնակիցների համար եւ ընդունվում են ոտակյալ միաձայնությամբ»:

Տես # էջ 3

«... Չկայացած գամասախուրդիաներ ու էլչիբեյներ»

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ. Սեպտեմբերի 9-ին ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը այցելեց նախկին Նոյեմբերյանի շրջան: ՀՀ նախագահի հետ ժամանել էին ՆԳ նախարար Վանո Սիրադեղյանը, Տիգրան Մանսուրյանը, Հրանտ Մարգարյանը եւ ուրիշներ: Ժամը 17-ին Նոյեմբերյանի կենտրոնական հրապարակում կայացավ բազմամարդ հանրահավաք: Վանո Սիրադեղյանը իր ելույթում ասաց, որ «նոյեմբերյանցիները իրենց ձայնը կտան Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին», կասելով ավելացնելով, որ «եթե այս թեկնածուի օգտին ինչ ձայն տրվի, նա այլեւս ինձ նոյեմբերյանցի չեմ համարի»: Նախագահը ընդգծեց նվաճումները սահմանների պաշտպանունակության ամրապնդման, Արցախի անկախության եւ խաղաղության գործում, նշեց, որ սոցիալական ոլորտում սուր հարցեր լուծվել են, սակայն շատերը չեն զգել իրենց լուծումը: Ցավոք են բոլոր հիմնարկների աշխատողների աշխատավարձերը, թոշակները: «Ես չեմ կարող ձեզ խաբել: Ընդդիմությունից մարդիկ կան, ովքեր ասում են՝ ինձ ընտրեք, տասն անգամ աշխատավարձը կբարձրացնեմ»: Այսպես ՀՀ նախագահը դիմեց հավաքվածներին՝ «չե՞ք ուզում փորձել ընտրել նրանց, փորձեք փորձանքի մեջ կընկնեք»: ՀՀ նախագահը անցած տարիների գլխավոր նվաճում համարեց, «որ միջավայրում չկան առաջին հանրապետության արկածախնդրությունները, հարեւան հանրապետությունների նման, չկան գամսախուրդիաներ եւ էլչիբեյներ: Այդ մարդիկ մեր գամսախուրդիաներն ու էլչիբեյներն են, բայց բարեբախտաբար, չկայացած գամսախուրդիաներ եւ էլչիբեյներ»: Նրանք չեն կարող մոլորեցնել մեր ազգին»:

Հայաստանի դեսպանությունները պատրաստվում են ընտրություններին

Վարդան Օսկանյանի ասելով, դրանք կունենան ավելի շատ քաղաքական նշանակություն

Հայաստանի օտարերկրյա դիվանագիտական ծառայություններում անցկացվելիք ՀՀ նախագահի ընտրություններին անդրադարձան երեկ ժուռնալիստի տանը կայացած մամուլի ասուլիսում փոխարտգործնախարար Վարդան Օսկանյանն ու ԿԸՀ-ի նախագահ Խաչատուր Բեզիրճյանը: Փոխարտգործնախարարը նշեց, թե դա առաջին փորձն է, կան բազմաթիվ բարդություններ, բայցեւայնպես անհրաժեշտ քայլ է: Ու պետք նրա տեսելով, արտերկրում մեր քաղաքացիների ընտրություններին մասնակցությունն ավելի շատ քաղաքական նշանակություն կունենա, քան գործնական, բայց դեմոկրատական երկրին վայել ավանդույթի հիմքը դրվում է: Հայտնի է, որ ընտրություններին կարող են մասնակցել միայն ՀՀ դեսպանություններում եւ հյուպատոսություններում հաշվառման կանգնած Հայաստանի այն քաղաքացիները, որոնք այդ երկրում են գտնվում մշտական բնակություն ստանալու ակնկալիքով, ունեն այդ իրավունքը, բայց դեռ չեն ստացել այն, երբ անմիջապես ընթացքում կարող են դիմել եւ հաշվառման վկայական ստանալ: Մյուս խումբը, որպես գրասեղծիկ կամ այլ նպատակներով արտերկրում գտնվողներն են, որոնք նախ պետք է տվյալ երկրում մշտական բնակություն հաստատելու թույլտվությունն ունենան, հետո ՀՀ ՆԳՆ համապատասխան թույլտվությունը, որից հետ միայն դիմեն հաշվառման կանգնելու համար:

Ընտրական տեղի եւ թվի հարցը թողնված է դեսպանություններում ստեղծված ընտրական հանձնաժողովներին, որոնք ըստ հաշվառման կանգնածների թվի եւ տեղի պետք է համապատասխան որոշում կայացնեն:

Առայժմ հաշվառման կանգնածների վերջնական թվերը հայտնի չեն, բայց ըստ մոտավոր հաշվարկների այն կարող է հասնել 10 հազարի: Ամենաշատը ԱՄՆ-ում են գրանցվել (3200 Արեւմտյան ափում, 3000՝ Արեւելյան), իսկ ամենազարմանալի գրանցումը կատարվել է Ռուսաստանում, ուր մինչեւ օրս գրանցվել է ընդամենը 177 մարդ: Իհարկե, շատերն այլեւայլ պատճառներով չեն ցանկանում հաշվառման կանգնել, քանի որ վախենում են հետապնդումներից: Գործուղման, բուժման կամ հանգստանալու մեկնածները նույնպես չեն կարող մասնակցել ընտրություններին: Ինչ վերաբերում է թեկնածուների մասին քարոզչությանը, ապա ըստ Խ. Բեզիրճյանի, թեկնածուները իրենք պետք է ստանձնեն այդ քարոզչությունը, բայց նրանք էլ պատրաստված չեն որեւէ երկրում քարոզչություն տանելու, որովհետեւ ընտրողների թիվը շատ քիչ է: Իսկ Վարդան Օսկանյանի ասելով, նկատի ունենալով ԱՄՆ-ի եւ հատկապես Լոս Անջելեսի փորձը, այնտեղ 5 տարիների ընթացքում ավելի շատ քարոզչությունը տարվել է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի դեմ:

Ա. Հ.

Խորվաթիա-Հարավսլավիա՝ դեսպանություններ

9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ», AFP. Խորվաթիայի եւ Նոր Հարավսլավիայի միջեւ այսօր կնքվեց համաձայնագիր 2 երկրներում դեսպանատներ բացելու մասին: Խորվաթիայի արտաքին գործերի նախարարության հաղորդման համաձայն Զագրեբում եւ Բելգրադում այդ կապակցությամբ այսօր փոխանակվել են համապատասխան փաստաթղթեր: Դեսպանները նշանակվելու են մինչեւ այս տարվա ավարտը:

Այս պայմանագրով վերականգնվում են դիվանագիտական եւ հյուպատոսական լրիվ հարաբերությունները երկու երկրների միջեւ՝ վերջ դնելով 5-ամյա թշնամանքին, որը սկսվեց այն բանից հետո, երբ Խորվաթիան հռչակեց իր անկախությունը նախկին Հարավսլավիայից:

ԱԶԳ

տեղական

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Վեհափառը օրհնեց «Վերածննդյան մյուռոնը»

Սկիզբը էջ 1

Այդ արարողությանը պաշտոնական այցերից իրենց մասնակցությունն են բերել Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Հարությունյանը եւ ԱԺ փոխնախագահ Կարապետ Ռուբինյանը, կառավարության մի քանի անդամներ։ Վերաբաղմանը ներկա էր նաեւ Խորեն կաթողիկոսի քրոջ թոռնուհին՝ Անահիտ Օխուզյանը։ Հաջորդ օրը, մյուռոնօրհնեքին, պետական եւ կառավարական ողջ ավագանին՝ ՀՀ նախագահի գլխավորությամբ, ներկա էր։ Ժամը 11.00-ին Ս. Էջմիածնի զանգերի ղողանջը ազդարարեց կաթողիկոսական շախմբի մուտքը Մայր տաճարի բակ, ուր եւ հատուկ պատրաստված բեմահարթակի վրա տեղի ունեցավ մյուռոնօրհնեքի արարողությունը, որի մանրամասն բացատրությանը «Ազգը» անդրադարձել էր շաբաթ օրվա համարում։ Նշենք միայն, որ բացի հին մյուռոնից, նոր մյուռոնին խառնվեց նաեւ անցած տարի Անթիլիասում օրհնված մյուռոնը, որը բերել էր Մեսրոպ արք. Աշճյանը։

Ամենայն հայոց կաթողիկոսը մյուռոնօրհնության առթիվ իր քարոզում կրկին անդրադարձ կատարեց Խորեն Ա-ի անձին, եւ նշեց, թե նա չունեցավ Հայոց եկեղեցու ավանդության եւ իր կաթողիկոսական աստիճանին ու պատվին համապատասխան թաղում։ Այնուհետեւ ավելացրեց. «Իր կաթողիկոսության վեց տարիներին նա չունեցավ ոչ մի առիթ եւ ոչ մի ազատություն կաթողիկոսական իշխանության միայն հատուկ իր պարտականությունը՝ մյուռոնօրհնեքը կատարելու։ Հայաստանի ազատ ու անկախ մեր նոր հանրապետության այս առաջին հնգամյակին, մեր Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի վայելած ազատության եւ վերածաղկումի այս նոր շրջանին, իմ կատարած այս առաջին մյուռոնօրհնեքը ես ընծայում եմ որպես խունկ բուրումնավետ նրա պայծառ եւ ճաճանչյող հիշատակին...»։ Այնուհետեւ, վերհիշելով իր նախորդի՝ երջանկահիշատակ Վազգեն Ա կաթողիկոսի ձեռամբ կատարված եւ օրհնված «Անկախության մյուռոնը», Գարեգին Ա հայրապետը հայտարարեց. «... մեր նոր անկախության այս առաջին հնգամյակին, տալիս եմ 20-րդ դարի այս վերջին մյուռոնօրհնեքը ձոնելու մեր Հայաստան աշխարհում քրիստոնեության որպես պետական կրոն ճանաչման, մեր քրիստոնեական եւ առաքելական եկեղեցու պաշտոնական հիմնադրության 1700-ամյակին եւ այն կոչելու «Վերածննդյան մյուռոն»։ Այնուհետեւ Վեհափառը շարունակեց. «Բոլորս գիտակից ենք այն հոգեւոր պայծառ իրողության, որ մյուռոնը ոչ միայն աստվածային կնիքն է Ս. Հոգվույն, այլեւ «ճակտի գիր»-ին պես ազգային դրոշմը հայ մարդու յուրահատուկ կերպարին եւ ինքնության դիմագծության։ Աղոթում եմ, որ նորօրհնյալ այս մյուռոնի բույրը տարածվի մեր ողջ հայ ժողովրդի կյանքում թե՛ Մայր հայրենիքում, մեր հանրապետությունում, թե՛ Արցախում եւ թե՛ սփյուռքում, որպես շաղկապ մեր ազգի միության...»։

Մասնագիտական նոր թերթ Հայաստանում

Երեկ՝ սեպտեմբերի 9-ին, Արամ Խաչատրյան թանգարանի սրահում «Риэлтор» շաբաթաթերթի շնորհանդեսին ներկա էին Հայաստանի անշարժ գույքի ասոցիացիայի նախագահ Գագիկ Պողոսյանը, ասոցիացիայի անդամների խորհրդի նախագահ Արտյոմ Պրիքիլսկին, բնականաբար թերթի խմբագրակազմը, «Եվրոպա» հիմնադրամի աշխատակիցները, շատ հյուրեր եւ լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներ։ Միջոցառումը, հավանական է, որ ներծծված էր բազմամյա կենաց-բարեմաղթանքներով, առավել եւս, որ հիշատակված պարբերականը հայրենական անշարժ գույքին վերաբերող մասնագիտական միակ թերթն է։ Ըստ Գագիկ Պողոսյանի խոսքերի «Ասոցիացիայի գործունեության երեւացող աշխատանքի արդյունքն է, եւ ուրախալի է, որ այսուհետ կազմակերպությունը կունենա իր մամուլը»։ Նշենք, որ այն տեղեկատվությունը, որը մինչ օրս կարելի էր տեսնել «Էխոտեխի» կամ «Պասի» էջերին, ընթերցելի կդառնա արդեն միմիայն «Риэлтор»-ում, քանզի վերջինիս է պատկանում նշված տեղեկատվության էքսկլյուզիվ իրավունքը։ Այդ մասին մեզ հայտնեց «Риэлтор»-ի տնօրեն եւ գլխավոր խմբագրի պաշտոնակատար Մարինա Սարգսյանը։ Այն հարցին, թե ինչով է բացատրվում թերթի ռուսերեն լինելը, խմբագիրը պատասխանեց, որ «մեր պոտենցիալ ընթերցողները ռուսալեզու են»։ Արտյոմ Պրիքիլսկին նշեց, որ «թերթը հագեցված է լինելու նաեւ հետաքրքիր լրատվությամբ եւ պարտավոր է դառնալու ընթերցողի եւ մասնագիտացված տեղեկատվության միջեւ»։

Ա. Դ.

ՆՍԱՇՐՋԱՆ

ԱԺ-ն սկսեց... սեփականաշնորհումից

Սեպտեմբերի 9-ին սկսվեց Ազգային ժողովի 4-րդ նստաշրջանը։ Կանոնակարգի համաձայն ԱԺ նախագահ Բ. Արարքցյանը ներկայացրեց նախ նստաշրջանի, ապա՝ այս եռօրյայի օրակարգերը։ Նշվեց, որ նստաշրջանի օրակարգն ընդգրկում է 25 հարցեր, որոնք ընդգրկում են գրեթե բոլոր բնագավառները։ 25 հարցերից Արարքցյանն առանձնապես կարեւորեց 3-ը՝ ա) քաղաքացիական օրենսգիրքը, բ) 1997 թ. պետական բյուջեի նախագիծը, գ) բյուջետային համակարգի օրինագծերը։ Մեծ օրակարգում ընդգրկված մի շարք օրինագծեր ժառանգություն են մնացել նախորդ նստաշրջանից։ Արարքցյանը միաժամանակ հարկ համարեց ավելացնել, որ թեպետ առաջիկայում նախագահական ընտրություններ են, բայց ԱԺ-ն ունի իր խնդիրը եւ պետք է զերծ մնա քաղաքական շահարկումներից։ Միաժամանակ, օրինաչափ համարվեց ԱԺ պատգամավորների լուրջ մասնակցությունն ընտրություններին։

Քվեարկությամբ ԱԺ-ն հաստատեց թե՛ նստաշրջանի, թե՛ եռօրյայի օրակարգերը։ Մերժվեց ԱԻՄ-ի օրենսդրական նախաձեռնությունը տոների եւ հիշատակի մասին օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին։

Եռօրյա նիստերում օրակարգում ընդգրկված եւ քննարկվող առաջին 3 հարցերը վերաբերում էին սեփականաշնորհմանը։ Օրենսդրական 3 նախաձեռնությունների հեղինակն էլ կառավարությունն էր։

Առաջին օրինագիծը վերաբերում էր ՀՀ պետական ձեռնարկությունների եւ անավարտ շինարարության օբյեկտների սեփականաշնորհման եւ ապապետականացման 1995 թ. ծրագրում փոփոխություններ կատարելուն։ Տեղեկացվեց, որ Արարատյան Հայրապետական թեմը Էջմիածին քաղաքում կազմակերպել է բարեգործական ճաշարան «Կռունկ» սրճարանի 2-րդ հարկում։ Նախատեսվում է 1-ին հարկում եւս բացել երիտասարդական սրճարանակումբ, ուստի դիմել է կառավարությանը այդ սրճարանը 94 թ. սեփականաշնորհման ծրագրից հանելու խնդրանքով։ Չնայած ԱԺ ընդդիմության ներկայացուցիչների բուռն առարկություններին՝ փոփոխությունն օրենքի ուժ ստացավ։

Երկրորդ օրինագիծը եւս առնչվում էր 1995 թ. սեփականաշնորհման եւ ապապետականացման ծրագրին, որ նույնպես փոփոխություն պետք է կատարվեր։ Համաձայն դրա, «Արմենիա» հյուրանոցային համալիրը բաժանվում է 2 մասի՝ «Արմենիա-1» եւ «Արմենիա-2»։ Իսկ «Արմենիա-2»-ը նախատեսվում է վաճառել միջազգային մրցույթով։ Փոփոխության առարկողները վկայակոչեցին ՀՀ քաղաքացիների իրավունքների սահմանափակումը, քանի որ այդ օտարերկրացիներին առավելություններ տալու աննպատակահարմարությունը։ Ա. Սաղոյանը հիշատակեց նաեւ Երեւան քաղաքի պատմության թանգարանի վաճառքը, եւ նշեց, որ «Արմենիան» էլ նույն բախտին է արժանանում։ Լ. Հակոբյանը (ՀԿԿ) նկատեց, որ հյուրանոցը բարձր եկամուտներով է աշխատում, բացի այդ ճարտարապետական կորպուսը 2 մասի չի կարելի բաժանել։ Հակոբյանը պահանջեց «ավելի խիստ պետական մոտեցում ցուցաբերել սեփականաշնորհվող օբյեկտների հանդեպ»։

ԱԺ փոխնախագահ Կ. Ռուբինյանն իր առարկություններն այսպես ներկայացրեց. «Ողջ աշխարհում տրամադրման ոլորտը մասնավոր է»։ Եվ ավելացրեց, որ «կառավարությունն ուրիշ դարդ ու ցավ չունի, պիտի զբաղվի «կոթող-հուշարձանների» պահպանմամբ»։ Ի վերջո Ռուբինյանը ԱԺ-ում առկա վեճը որակեց «գաղափարախոսական», իսկ փոփոխությունն ԱԺ-ն ընդունեց քվեարկությամբ։

Հաջորդ փոփոխությունը, որը դարձյալ ընդունվեց, կատարվեց 1996-97 թթ. ծրագրում։ Նախատեսվում է թեթեւ արդյունաբերության պետական ձեռնարկությունների եւ անավարտ շինարարության օբյեկտների ցանկը լրացնել, ինչպես նաեւ սեփականաշնորհման ծրագրում ընդգրկել հացի 10 գործարաններ։

Նման փոփոխությունը էկոնոմիկայի նախարարը պատճառաբանեց նրանով, որ վերջին մեկ տարում Հայաստանում ավելացել է հացի մասնավոր փռերի թիվը (900), իսկ Երեւանում 30-40 տոկոսով դրանց ընդհանուր ծավալը մեծացել է։ Ըստ այդմ պետությունն անհրաժեշտություն չունի «պահել» պահանջվածից ավելի հացի գործարաններ։

ՆԱԻՐԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԱՐՑԱԽ

Սադրանք ՀՀ նախագահության թեկնածուի դեմ

Արթիկի ոստիկանապետը պաշտոնանկ է արված

ՀՀ ԿԸՀ ներկայացված ժամանակացույցի համաձայն, սեպտեմբերի 8-ին տեղի ունեցավ ԳԻԱՐՔՄ-ից ՀՀ նախագահության թեկնածու Աշոտ Մանուչարյանի հերթական (29-րդ) հանդիպումը Արթիկի ընտրողների հետ։ Ժամը 18-ին, ինչպես նախօրոք հայտարարված էր, Մանուչարյանի եւ ուղեկիցների մեքենան չէր հասցրել ժամանել «Հայաստան» կինոթատրոնի մոտ, երբ նրանց մոտեցավ մի միլիցիոներ եւ հայտարարեց, թե հանդիպումն արգելված է անցկացնել առանց քաղխորհրդի թույլտվության։ Ա. Մանուչարյանը պարզաբանեց, որ ՀՀ նախագահի ընտրությունների մասին օրենքի համաձայն որեւէ թույլտվություն չի պահանջվում։ Սակայն խոսակցությանը միջամտեց Արթիկի ոստիկանապետը (ինչպես հետագայում պարզվեց՝ Հակոբ Մարտիրոսյանը, «Ղուշբազ Հակոբ» մականունով) եւ կոպտորեն բռնելով ՀՀ նախագահության թեկնածուի ձեռքը, սկսեց բղավել. «Դու ո՞վ ես։ Այստեղ ես եմ տերը։ Դու պետք է ինձանից թույլտվություն խնդրես» եւ այլն։ Մանուչարյանի ընտրական շտաբի անդամների միջամտությունից հետո որոշվեց ԳԻԱՐՔՄ-ի խորհրդի անդամ Լեւոն Հակոբյանին Արթիկի քաղխորհուրդ ուղարկել՝ իրավիճակը պարզելու համար։ Քաղխորհրդի շենք մտնելու պահին Մարտիրոսյանը եւ իրեն ուղեկցող միլիցիոներները փորձեցին ուժ գործադրել Հակոբյանի նկատմամբ, հրելով նրան եւ հագուստը քաշքշելով, իրենց գործողությունները ուղեկցելով հայհոյանքով։ Լ. Հակոբյանը դուրս պրծավ եւ վերադարձավ հանդիպման վայր։ Նրան հետապնդող Մարտիրոսյանն իր մարդկանց հետ շարունակեց ծեծկռտուքը արդեն հավաքված ավելի քան 500 արթիկցիների ներկայությամբ։ Ըստ որում ինքը, Մարտիրոսյանը հարվածեց Լեւոն Հակոբյանի դեմքին եւ շարունակեց հայհոյել ու բղավել, թե հանդիպումն արգելված է։ Աշոտ Մանուչարյանը գտավ թերեւս միակ ճիշտ ելքը. մոտեցավ խոսափողին եւ դիմեց իր միակ եւ առավել ներգործուն զենքին՝ խոսքին։ Տեսնելով ժողովրդի կողմից Մանուչարյանի պաշտպանությունը, համազգեստավոր խուլիգանները նահանջեցին։

Միջադեպի մասին նույն օրվա երեկոյան տեղեկացվեց ՀՀ ԿԸՀ նախագահ Բեզիրջյանը, հանձնվեցին Մանուչարյանի նախընտրական շտաբի գրավոր հայտարարությունները՝ հասցեագրված ՀՀ ներքին գործոց նախարարին եւ գլխավոր դատախազին։

Սեպտեմբերի 9-ի առավոտյան ՆԳՆ-ից հեռախոսով ԳԻԱՐՔՄ-ի թեկնածուի նախընտրական շտաբին հայտնեցին, որ Արթիկի ոստիկանապետը պաշտոնանկ է արվել։ Նման օպերատիվությունն ուրախացնում է, քանի որ հակառակ դեպքում այդ միջադեպը կարող էր անցանկալի նախադեպ դառնալ ընտրարշավի հետագա ամբողջ ընթացքի վրա։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԻՏԱ-ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ [illegible]

09. 09. 1996 թ.

ՌԴ Գյումրիի զորակայանը՝ Հայաստանի հուսալի վահան

Սկիզբը էջ 1

Հյուսիս-կովկասյան ռազմաճակատի կազմում 127-րդի մարտիկները մասնակցեցին Կովկասի պաշտպանությանը, իսկ սկսած 1943 թվականի փետրվարի 5-ից մարտական առաջադրանքներն կատարում է ապահովել Հայաստանի տարածքում, խորհրդա-թուրքական սահմանում պաշտպանություն, լիարժեք մարտական ռեսուրսների ձեւավորման ու պատրաստման ուղղությամբ։ Պատերազմի ընթացքում ցուցաբերած արիության ու խիզախության համար դիվիզիայի ավելի քան 6 հազար զինվորներ արժանացել են պետական պարգեւների, իսկ դիվիզիայի հրամանատար, գվարդիայի գեներալ-մայոր Նիկոլայ Չախիլյուեւը, նրա տեղակալներից երկուսը արժանացել են Խ. Միության հերոսի կոչման։ Դիվիզիայի կազմում իրենց զինվորական ծառայությունն են անցել 18 հերոսներ, երկու գնդերի մարտական ուղին նշվել է շքանշաններով։

1946 թվականից 127-րդ դիվիզիան Երեւանից տեղափոխվեց Գյումրի, հերթափոխով ընդունելով Ռուսաստանի հենակետ Ալեքսանդրապոլի ամրոցը, որը հիմնված է եղել 1827 թվականի Ռուսիո կայսեր Նիկոլայ Ա-ի կողմից, շարունակեց գեներալ Վ. Կուժեեւը։

Հայաստանում գտնվելու տարիներին դիվիզիան միշտ եղել է հանրապետության, հատկապես Գյումրիի բնակչության հետ, օգնության հասել դժվարին պահերին։ Այդպես էլ եղավ 1988 թ. դեկտեմբերի 7-ին, աղետալի երկրաշարժի ժամանակ։ Ողբերգության առաջին իսկ րոպեներից դիվիզիայի զորամասերը ձեռնամուխ եղան երկրաշարժից տուժածների օգնությանը, աղետի հետեւանքների վերացմանը։ Հետագայում, զորամիավորման սպաները, ենթասպաներն ու զինվորները կատարեցին իրենց պարտքը, երբ Կրասնոսելսկի շրջանի խաղաղ բնակիչներին վտանգ սպառնաց։ Այժմ զորակայանի շատ զինծառայողներ խաղաղարար առաքելությամբ գտնվում են արեւմտյան Վրաստանում, ուր եւս իրենց լավ են դրսեւորել, նշել է հրամանատարը։

Անձնակազմի անունից գեներալ Վ. Կուժեեւը շնորհակալություն հայտնեց Հայաստանի ղեկավարությանը, ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին՝ «հանրապետության տարածքում ծառայող ռուսաստանյան զորքերին սատարելու համար», Շիրակի մարզի իշխանություններին՝ «նրանք անում են ամեն ինչ, որպեսզի ՌԴ զորքերը Շիրակում իրենց զգան, ինչպես տանը»։ Շնորհակալություն հայտնելով ՀՀ-ում ՌԴ դեսպան Անդրեյ Ուրնովին, գեներալը նշեց, որ «դեսպանությունը խորամուխ է ՌԴ զինծառայողների եւ նրանց ընտանիքների անդամների կարիքներին, անում ամեն ինչ, որպեսզի մենք մեզ զգանք մեր հայրենիքի լիիրավ անդամներ»։

Զորակայանի անձնակազմին շնորհավորեց Անդրկովկասում ռուսաստանյան զորախմբի հրամանատարի առաջին տեղակալ գեներալ-լեյտենանտ Բորիս Պյուկովը։

Ձեր զորակայանն ունի փառավոր անցյալ, արժանի ներկա ու լավ ապագա, իր հերթին ասաց ՀՀ-ում ՌԴ դեսպան Անդրեյ Ուրնովը։ Նրա խոսքերով, 102-րդ ռազմակայանի ներկայությունը Հայաստանում՝ խաղաղության ու կայունության գործոն է Անդրկովկասում, այն ուժն է, որն ապահովում է ՌԴ ու ՀՀ անվտանգությունը ԱՊՀ հարավային սահմաններում։

Ռազմակայանի ներկայությունը Հայաստանում վկայում է այն բարեկամական ու սերտ կապերի մասին, որ հաստատվել են ինքնիշխան Ռուսաստանի ու ինքնիշխան Հայաստանի միջեւ, իսկ ռազմական համագործակցությունը մեր երկկողմ փոխգործողության կարեւորագույն, սակայն ոչ միակ ոլորտներից է, հայտարարեց դեսպանը։

Վետերանների անունից զինվորներին շնորհավորեց վետերանների Գյումրիի քաղաքային խորհրդի նախագահ, պահեստի փոխգնդապետ Սաղաթ Վարդանյանը, սահմանապահների անունից՝ ՌԴ սահմանապահ ծառայության «Հայաստան» զորախմբի հրամանատար գնդապետ Եվգենի Պոսեխինը։

«Պատիվ ունեմ ձեզ շնորհավորելու ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի անունից», ասաց նախագահի խորհրդական, զինված ուժերի գլխավոր տեսուչ գեներալ-գնդապետ Գուրգեն Դալիբալթայանը։ Նա ռազմակայանի հրամանատարին հանձնեց ՀՀ նախագահի նվերը, որ պիտի տրվի լավագույն ստորաբաժանմանը։ Ընթերցվեց ՀՀ պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանի շնորհավորական ուղերձը։ Իսկ Շիրակի մարզպետ, ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Արարատ Գոմցյանը հայտարարեց, որ պատահական չէ, ռազմակայանը տեղակայված է Գյումրիում՝ դա հարգանքի տուրք է այն համագործակցությանը, որ քաղաքն ու Շիրակի տարածաշրջանը հանդես են բերել բոլոր այն պատերազմների ընթացքում, որ հաղթանակով ռուսական բանակը վարել է կովկասյան ռազմաճակատում։

Հանդիսությունն ավարտվեց զորահանդեսով։

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ,
ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթ.,
«Ազգի» համար
Գյումրի-Երեւան

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
[illegible]
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ «Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065
e-mail INTERNET azg@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրեն ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh համակարգչային սարքավորումը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

հայ կյանք

Սկիզբը էջ 1

Այնուհետեւ համագումարն անցավ այդ հայտարարագրի քննարկմանը: Պարույր Հայրիկյանին հարկ եղավ պատասխանել բազմաթիվ հարցերի, ինչպես օրինակ՝ «ինչո՞ւ միասնական թեկնածուն Հայրիկյանը չէ», «ի՞նչ երաշխիքներ կան, որ գործող Սահմանադրությամբ անսահմանափակ լիազորություններին տիրանալուց հետո Վազգեն Մանուկյանը կկատարի վերոհիշյալ կումենա մինչեւ սեպտեմբերի 16-ը, «երբ ԴԻԱՐՔԻՄ-ի համագումարը կքննարկի այդ հարցը»:

Համագումարը ձայների ճնշող մեծամասնությամբ (6 դեմ եւ 9 ձեռնպահ) հավանություն տվեց ընդդիմադիր կուսակցությունների «հայտարարագրին», դրանով իսկ համաձայնելով հօգուտ Վազգեն Մանուկյանի Պարույր Հայրիկյանի թեկնածությունը հանելու որոշմանը:

չափի չի կասկածում», անվերապահորեն կիրականացվեն ձեռք բերված պայմանավորվածությունները: Համառոտ անդրադառնալով կատարելով երկրի առջեւ ծառացած հիմնախնդիրներին, Վազգեն Մանուկյանը արտահայտեց լավատեսություն, որ միացյալ ուժերով հնարավոր կլինի դրանք բոլորը լուծել, հանել պետության մեջ խախտված ժողովրդավարության հաստատման, կենսամակարդակի կտրուկ բարձրացման, ա-

ԸՆՏՐԱՊԱՅՔԱՐ

Ընդդիմությունը միավորվեց

փաստաթղթով ստանձնած պարտավորությունները», «հաղթանակի դեպքում ո՞վ է լինելու հանրապետության վարչապետը», «ինչո՞ւ բացառենք շարքային ԱԻՄ-ականներին, որ իրենց ձայնը տան ոչ թե Հայրիկյանին, այլ Մանուկյանին» եւ այլն, եւ այլն:

Այս հարցադրումները բնական համարելով, Պարույր Հայրիկյանը շարունակեց առաջիկա նախագահական ընտրություններին միասնական թեկնածուով հանդես գալու բացառիկ նշանակությունը, «այլապես առանձին-առանձին յուրաքանչյուրը պարտվելու էր», նշեց, որ «ԱԻՄ-ի թեկնածուն մյուսներից ոչ մեկին որեւէ բանով չէր զիջում», սակայն ի վերջո, «նախագահական պաշտոնը մեկն է, իսկ հավակնորդները 7-ը», ասաց, որ «շարքային ԱԻՄ-ականները իրենց ձայնը դարձյալ տալիս են Հայրիկյանին՝ Վազգեն Մանուկյանի միջոցով», քանզի այժմ «ընդդիմությունը հանդես է գալիս միասնական թիմով»:

Այդ առթիվ նա տեղեկացրեց, որ արդեն ստորագրված փաստաթղթին, ամենայն հավանականությամբ, «կմիանա նաեւ Աշոտ Մանուչարյանը», բայց դա, հավանաբար, տեղի

Դրանից անմիջապես հետո համագումարին ներկայացավ Վազգեն Մանուկյանը: Պատվիրակները խանդավառ ծափահարություններով դիմավորեցին վերջինիս արդեն նաեւ որպես իրենց միասնական թեկնածուի: Խանդավառ մթնոլորտում ողջագուրվելով Պարույր Հայրիկյանի հետ, Վազգեն Մանուկյանը հանդես եկավ համագումարին ուղղված կարճառոտ խոսքով:

«Սա մեծ պատիվ է, ասաց Վազգեն Մանուկյանը, եւ մեծ պատասխանատվություն: Պատասխանատվություն է բոլորիս համար»: Նա ընդգծեց, որ երկրի վիճակն այժմ այնքան ծանր է, որ որեւէ մեկը, որեւէ առանձին կուսակցություն ինքնուրույնաբար ճգնաժամը հաղթահարել չի կարողանա: Ձեռք բերված համաձայնությունը նախագահության միասնական թեկնածուի գնահատեց ոչ թե իբրեւ մի երեւույթ, «երբ մի քանի կազմակերպություններ իրար մեջ բաժանում են ինչ-որ մի բան, որանք բաժանում են միայն պատասխանատվությունը»: Նա կոչ արեց համաձայնության եկած ուժերին «բացարձակապես վստահել իրար բոլոր հարցերում», հավաստիացրեց, որ հաղթանակի դեպքում, որին «ինքն արդեն մազա-

ցիայական արդարության, ազատ ձեռներեցության, ժողովրդի մտավոր ու հոգեւոր ներուժի լիակատար օգտագործման եւ ազգային նպատակների իրագործման:

Այսպիսով, պատկերավոր ասած, անհնարինը դարձավ իրողություն: Հայ քաղաքական ընդդիմությունը, վեցամյա անպտուղ ջանքերից ու խոսակցություններից հետո, վերջապես կարողացավ միավորվել: Հաղթահարվեցին առանձին քաղաքական գործիչների հավակնությունները, հաճախ իրարամերժ գաղափարախոսական տարաձայնությունները: Դրանով իսկ հանրապետությունում ստեղծվեց նոր քաղաքական իրավիճակ, որի իմաստավորմանը դեռ կանդրադառնանք, բայց արդեն այժմ կարող ենք արձանագրել, որ ընդդիմությունը կտրուկ բարձրացրեց իր շանսերը: Կբավարարի՞ դա հաղթանակի հասնելու, թե՞ ոչ՝ այլ հարց է, բայց արդեն այն, որ նախագահական ընտրությունները կլինեն առավել լարված եւ արդյունքները առավել անկանխատեսելի, անկասկած է: Այդ խոսքով թեկնածուների թիվը նվազեց (Լեւոն Տեր-Պետրոսյան, Վազգեն Մանուկյան եւ Սերգեյ Բադալյան), իսկ ահա պայքարի սրությունը մեծացավ:

Վերանորոգվում է Գեւորգյան ճեմարանը

Շաբաթ, սեպտեմբերի 7-ին, Հայ օգնության ֆոնդի Երեւանյան գրասենյակի աշխատակից, լրագրող Ժորա Վարդանյանի հրավերով եւ ուղեկցությամբ այցելեցինք Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածին, ուր ՀՕՖ-ի միջոցով, ամերիկահայ բարերարներ, տեր եւ տիկին Գեւորգ եւ Սիրվարդ Հովնանյանների առատաձեռն նվիրատվությամբ (220-250 հազար ամերիկյան դոլար) վերանորոգման է ենթարկվում Գեւորգյան ճեմարանի շենքը:

Այստեղ բարեպատեհ առիթ ունեցանք հանդիպելու Հայ առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ-ի Արեւելյան թեմի առաջնորդ, ՀՕՖ-ի նախագահ Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամյանին, որի հետ շրջեցինք ճեմարանի շենքում՝ ծանոթանալով կատարվող վերանորոգման եւ ամրացման աշխատանքներին, որն իրականացնում է «Ջրաբեր» շինարարական ստորաբաժանումը (տնօրեն Ժորա Խաչատրյան): Ընդամենը մեկ ամսում շինարարները բավական մեծածավալ աշխատանք են կատարել: Շենքի առաջին հարկից դուրս են բերվել փտած, շարքից դուրս եկած հատակը, մեծ ծավալի հողային հեծանների փոխարեն տեղադրվել են բետոնե ամրակապ հեծաններ: մի քանի սրահներում որ[illegible] արվել են հատակի բետոնե սալիկներ, որոնք պատրաստվում են հենց տեղում. սկսվել է ողջ շենքի ներսից ամրացման բետոնե 8 գոտիների ամրակապման ու լցման աշխատանքը, կուտակված է մեծ քանակությամբ շինանյութ: Գոհունակությամբ արձանագրելով կատարվող աշխատանքների ընթացքից, Խաժակ Սրբազանը մասնավորապես ասաց. «Անձնապես շատ ուրախ եմ, որ այս պատմական շենքը՝ Գեւորգյան ճեմարանը, վերակառուցվելու պատեհություն ունի: 1874-ին կառուցված ճեմարանը տարիներ շարունակ եղած է հայ մտքի եւ հոգու կազմավորման օջախ... Ցավալի էր, որ շենքը այս վիճակի մեջ էր եւ վերջին 80-100 տարիներին չէր օգտագործվել, մի ժամանակ օգտագործվեցավ իբրեւ բանկարան, բայց իբրեւ ճեմարան լքված դարձած էր: Ամենայն հայոց Վազգեն Առաջին հանգուցյալ կաթողիկոսի փափագն էր, որ Գեւորգյան ճեմարանը վերաշինվի եւ դարձյալ սաները լեցվին դասասենյակներով, որոնք պիտի հանդիսանան ապագայի մեր հոգեւոր եւ ազգային առաջնորդները: Ուրախ եմ, որ Վազգեն Առաջին կաթողիկոսին փափագը Գարեգին Առաջին կաթողիկոսին օրերում արդեն իրականություն կդառնա...»:

Խաժակ Սրբազանը ընդգծեց նաեւ, որ 1988-ի երկրաշարժից հետո ԱՄՆ-ի Արեւելյան թեմի նախաձեռնությամբ կազմավորված Հայ օգնության ֆոնդը Հայաստանում արդեն իրականացրել է բազմաթիվ աշխատանքներ:

Սրբազանին ուղեկցող ՀՕՖ-ի գործադիր տնօրեն Եզնիկ Բալյանը նշեց, որ սա «ճեմարանի շենքի սովորական վերանորոգում չէ, հիմնական վերակառուցում է, որովհետեւ 1874-ից ի վեր առաջին անգամ հիմք կամրացվի, կհամապատասխանեցվի 9 բալանոց երկրաշարժին դիմանալու պահանջներին»: Եզնիկ Բալյանը նաեւ տեղեկացրեց, որ ՀՕՖ-ի Երեւանյան գրասենյակի տնօրեն Ռոյ Քեկեկյանը, պայմանագրային ժամկետի լրանալու կապակցությամբ, ազատվել է աշխատանքից: Նա որոշել է այսուհետ մնալ Հայաստանում: ՀՕՖ-ի շրջանակներում նա կղեկավարի «Փաստա» ծրագիրը: Ի դեպ, Խաժակ Սրբազանը եւ Եզնիկ Բալյանը գնահատանքի վկայագիր են հանձնել Ռոյ Քեկեկյանին «ՀՕՖ-ին մատուցած տարիների ծառայության համար, որի արդյունքում ձեռք բերվեց կառավարության եւ հասարակության հարգանքը»:

Ինչեւէ, վերադառնալով Գեւորգյան ճեմարանի վերանորոգմանը, նկատենք, որ այդ աշխատանքով զբաղված շինարարները դրսեւորում են մեծ զգացմունք ու պատասխանատվություն՝ կատարում իրենց գործը, գիտակցելով, որ իրականացնում են ազգային եւ սրբազան ծրագիր:

ՌԱԶՄԻԿ [illegible]

ՍՓՅՈՒՌՔ-ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Ինչո՞ւ ձայնս տուի տոմ նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին

Իր կտրուկ, ճիշտ հրապարակումներով Լոս Անջելեսի հայության մեջ անուն ու համբավ ունեցող խմբագիր է Յակոբ Պողոսյանը, որ միաժամանակ բացի ՌԱԿ «Նոր Օր» պաշտոնաթերթը խմբագրելուց, ազգային հարցերով գլխավոր մեկնաբանն է տեղի «Հայաստան» հեռուստաժամի եւ վայելում է մեծ ժողովրդականություն իր մեկնաբանություններով ու ելույթներով:

Օտար ափերու վրայ հասակ նետած հայորդիները, որոնք պահած են իրենց հոգիներուն մէջ վառ պահելով հայկական ինքնութեան ջահը, պիտի ուզէին իրենց գրպաններուն մէջ ունենալ հայկական անձնագիր մը Հայաստանի նախագահական ընտրութիւններուն քաղաքացիական իրենց սրբազան պարտականութիւնը կատարելու համար: Չէ՞ որ, տասնեակ ու տասնեակ տարիներ, անոնք այդ պարտականութիւնը կատարած էին ընտրելու համար իրենց որդեգիր երկիրներու ղեկավարները, բայց բնաւ երբեք այն հա՛յ նախագահը, որ պիտի ըլլար արտայայտիչը իրենց ազգային երազներուն եւ ղեկավարը Նայիրեան աշխարհին, որուն ֆիզիքական գոյութեան եւ հուսկ ապա անկախութեան համար բազում սերունդներ հեղած էին իրենց բոսոր արիւնը:

Այս սեպտեմբերի վերջաւորութեան ամբողջ հայութիւնն է, որ փաստօրէն պիտի մասնակցի քուէարկութեան՝ քաղաքացիական անձնագիրով, թէ առանց անձնագիրի... հոգեկան մասնակցութեամբ: Որքան տխուր է գիտակցիլ, թէ առանց քաղաքացիական անձնագիրի քուէարկողներուն թիւը պիտի գերազանցէ ֆիզիքապէս քուէարկողներուն թիւը, որովհետեւ մեզի վիճակուած դաժան ճակատագիրը, մեր երկրին եւ ժողովուրդին կտորակումը, տարագիր հայութեան մնացորդացը պիտի զրկէ հայ նախագահ ընտրելու գերագոյն ու անմեկնելի վայելքէն, որ այնքա՛ն սովորական երեւոյթ է պետական աւանդութիւն ունեցող ժողովուրդներու մօտ: Տարագիր այդ հայութեան որոշ մէկ մասնիկը, եւ ալ պիտի ուզէր մասնակցիլ ընտրութեան՝ առանց անձնագիրի եւ կատարել քաղաքացիական իր պարտականութիւնը, թէկուզ բարոյական այդ մասնակցութեան միջոցով ինքզինք վանելու համար օտար ափերու մէջ շատ յաճախ կուտակուած ստորակայութեան բարդոյթը: Տարագիր այդ հայութեան իւրաքանչիւր տարր, իր ինքնուրոյն եղանակով մասնակցութիւն պիտի բերէ նախագահական ընտրութեան: Այդ օր ինքզինք պիտի զգայ Հայաստանի լիիրաւ քաղաքացի: Այդ օր պիտի վերամկրտուի հայութեամբ, որովհետեւ հայ պահելու եւ Հայաստանի ու հայկական պետութեան օժանդակելու համար այլեւս նախապայման չէ ապրիլ հայրենական հողերուն վրայ:

Սեպտեմբեր 23-ին ես ալ պիտի ուղղորդեմ «քուէատուփ»-ին իմ ձայնս պիտի տամ Հայաստանի Հանրապետութեան այժմու նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին: Գիտեմ, թէ Հայաստանի եւ նոյնիսկ արտասահմանի որոշ շարքեր ծիծաղելի պիտի գտնեն «քուէարկութեան» այդ ձեւը: Բայց ես պիտի քուէարկեմ, հաւատարիմ մնալով ոչ միայն ներքին իմ ձայնին, այլեւ նկատի ունենալով մեր նախագահին կարգ մը իրագործումները, որոնք կենսական կը նկատեմ մեր ժողովուրդի ազգային անվտանգութեան տեսակէտէն:

Ես եւ իմ սերնդակիցներս, ազգային վարժարաններու մէջ ստացած ենք հայեցի այն դաստիարակութիւնը, որուն համար երախտապարտ ենք մեր ուսուցիչներուն: Անոնք մեզի սորվեցուցած են, որ պէտք է յարգենք քաղաքական այն անձնաւորութիւնը եւ կամ քաղաքական այն իշխանութիւնը, որ նախ եւ առաջ կ'երաշխաւորէ մեր ժողովուրդին ֆիզիքական ապահովութիւնը՝ դարերով իրարու յաջորդող ցեղասպանութիւններէ ետք:

Հայաստանի նորանկախ պետութեան ղեկավարները, սկզբնական շրջանի իրենց սայթաքումներէն ետք, Հայաստանի անվտանգութեան հարցի տեսանկիւնէն այսօր նախապատուութիւն կը ներկայացնեն մեզի: Այսօր մեր պաշտպանունակութիւնը ոչ թէ անպաշտպանունակութեան մէջ է, այլ դրուած է երկաթ հիմունքներու վրայ: Նախ, ազգային կազմակերպեալ բանակ, որ մեզ կը [illegible] օտար ուժերու վրայ [illegible] [illegible] ղեկավարման [illegible] դաշնակութիւն անվտանգութեան հարցերը: Երկու այս հարցերն ալ, անկախութեան անցած հինգ տարիներու ընթացքին լուծուեցան հնարաւոր արագութեամբ, առանց ներքին փոթորիկներու, կամ քաղաքացիական արիւնահեղ կռիւներու, որոնցմէ չկարողացան խուսափիլ հարեւան շատ երկիրներ: Վազգէն Մանուկեանի օրերուն կազմաւորուած ու [illegible] հայկական բանակը պաշտպանութեան նախարար Վազգէն Սարգսեանի ջանքերով վերածուած է ուժեղ այն միաւորին, որ մեր սահմանները պիտի դարձնէ անձեռնմխելի՝ հնարաւոր յարձակումներու պարագային: Իսկ Ռուսաստանի հետ կնքուած փոխադարձ պաշտպանութեան համաձայնութիւնը, միջազգային [illegible] կ'ապահովէ մեր սահմանները արտաքին թշնամիներու դէմ: Եւ այստեղ, ինչո՞ւ ծածկել բառերը եւ չըսել թէ առաջին հերթին այդ համաձայնութիւնը մեզ կը պաշտպանէ թրքական վտանգին դիմաց: Այս համաձայնութիւնը կնքեց Հանրապետութեան այն նախագահը, որ երբեմն կ'ամբաստանուի հայկական դատը մոռացութեան տալու մեղադրանքներով եւ կամ թուրքերու ի նպաստ իր «զիջումներուն» համար...: Բայց, նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի իշխանութիւնը զինուորական դաշնագիր կնքեց ոչ միայն Ռուսաստանի, այլեւ Յունաստանի եւ դեռ նորերս Բուլղարիոյ հետ: Երեք երկիրներ, որոնք դարերով խնդիրներ ունեցած են թուրքերու հետ եւ աւանդականօրէն կը նկատուին Հայաստանի զինակից երկիրներ: Հակաթրքական երկիրներու առա՞նցք: Մի գուցէ: Բայց, այս պայմաններու տակ անբարոյութիւն է «թրքասիրութեան» մէջ ամբաստանել նախագահ մը, որուն արտաքին քաղաքականութեան ամբողջ ուղղութիւնը խարսխուած է Հայաստանի ֆիզիքական ապահովութեան անբեկանելի սկզբունքին վրայ:

Սկզբունքային նոյն այդ քաղաքականութեան հետեւանքով է, որ այսօր կը գոյատեւէ Արցախի պետութիւնը: Իրարու կցուած հայկական երկու պետութիւններ, որոնք զիրար կ'ամբողջացնեն, օր մը իրարու մէջ ձուլուելու հեռանկարով: Սփիւռքահայերու համար անիմաստ ու սնամէջ քարոզչութիւն են Արցախը «վաճառելու» մեղադրանքները: Կայ փաստը եւ կայ յոր իրականութիւնը: Որքան որ կը յիշեմ, նախագահը շատ դիպուկ պատասխան մը տուած էր այդ «վաճառքին» եւ ըսած էր, թէ Արցախը այնքա՛ն ծախեցին, որ կրկնապատկուեցաւ իր տարածքով: Արցախի հանրապետութիւնը կը բոլորէ իր անկախութեան 5-րդ տարին, շնորհիւ այն քաղաքականութեան, որ վարեց Հայաստանի իշխանութիւնը միջազգային բարձր ատեաններու առջեւ: Յանուն խաղաղութեան եւ դիւանագիտական ճկունութեան արժանիքներով օժտուած է ըլլալով բոլոր անոնք, որոնք այս վերջին հինգ տարիներուն, [illegible] արտաքին բազմաթիւ ճնշումներուն, [illegible] պայմաններու [illegible] Հայաստանի փոքրիկ [illegible] եւ վերաշինուած [illegible]

[illegible]

«Նոր Օր», 7 սեպտեմբեր 1996

22 սեպտեմբեր

– Դուք հաճախ եք կրկնում, որ ներկա իշխանությունները իրականացնում են ձեր (ԱԻՄ-ի) գաղափարները, ծրագրային հիմնադրույթները: Եթե այս կտրվածքով եք նայում խնդրին, ապա, ասացեք խնդրեմ, ինչո՞ւ եք իշխանափոխության պահանջ դնում և բաց այդ առաջադրում ձեր թեկնածությունը առաջիկա ընտրություններում:

– Ես ասել եմ, որ ներկա իշխանությունները ոչ թե իրականացնում են մեր ծրագրերը, այլ նրանք վերց- իմ կարծիքը չէ: Առաջին անգամ ինձ այդ համոզմանն են բերել ամերիկյան պատգամավորականները, ամերիկյան կոնգրեսի և հասարակական կարծիքի 1/4-ը: Այն դաշտի տախտակների վրա, որոնցով ինձ են պարգևատրել նրանք, նշված է, որ Հայրիկյանը մեծ դեր ունի 300 մլն մարդկանց ազատագրման համար: Ես ուզում եմ, որ այս մասին դուք ինձնից լսեք, այլ ոչ թե ձեր եռխաներից:

– Գնահատեք խնդրեմ Հայաստանի ներկա քաղաքական դաշտը և քարտեզը:

[illegible]: Ես արագ գործելու և ուժերը մոբիլիզացնելու ձիրք ունեմ:

– Ինչպե՞ս եք վերաբերվում հեղափոխականությանը:

– Բացասաբար: Արմատականություն, սկզբունքայնություն սիրում եմ, հեղափոխականություն՝ ոչ: Ես սիրում եմ աստվածահաճո գործեր:

– Ուզում եմ անդրադառնալ Արա Սահակյանի երկու հայտարարություններին. առաջինի համաձայն «ԱԻՄ-ը ԱԺ-ում ամենա[illegible] օպոզիցիան է» համարվում: Երկրորդ հայտարարության իմաստն այն է, որ Հայրիկյանն ՀՀՇ-ական վերնախավի դեմ մտածում եք, իսկ ԱԻՄ-ը «բյուրեղանում է»:

– ԱԻՄ-ում խմորումներ չկան, մեկ երկու ծույլերի հեռացումը ոչինչ չի նշանակում: Կազմակերպությունը, որ ունի 25.000 անդամ, մեկ-երկուսի դուրս գալը ներս գալը ոչ մի նշանակություն չունի: Աշխատողները մնում են, իսկ ով չի ուզում աշխատել, հեռացվում է:

– Սակայն ժամանակին Հայրիկյանի համար ԱԻՄ էին մտնում, այսօր նրա պատճառով հեռանում: Ինչպե՞ս եք վերաբերվում այս ե-

րի մասին: Ես մտավորական եմ, որը չի դավաճանում իր սկզբունքներին: Գործչի համար կարևորն այն է, որ նա առաջնորդվի սիրով: Մնացածը գիտելիքներն են, որ կարող է ստանալ մեկը 1 տարում, մյուսը 5 տարում: Շատ կարևոր է անձնական կամք, համոզմունք, բայց կարևորը սերն է: Պետք է սիրել այն մարդկանց, ում ուզում ես ծառայել: Եթե քաղաքական գործիչը մարդկանց դիտի որպես աթոռ, որի միջոցով նա իր վիճակը պետք է բարելավի, մենք կունենանք այնպիսի գործիչներ, ինչպիսին այսօր ունենք: Ես և

Հայաստանում նախագահական ընտրություններին մնացել է 12 օր: Երկու շաբաթից էլ կարճ այս ժամանակահատվածը ներքաղաքական մեծ լարում է խոստանում: Ընտրարշավի յուրաքանչյուր օր ցնցումներ է մտցնում քաղաքական իրողությունների, մինչև անգամ քաղաքական ուժերի դասավորության մեջ: Նկատվում են Հայաստանի քաղաքական քարտեզի փոփոխման միտումները, թե ինչո՞վ կավարտվի ընտրարշավը, առայժմ ձեռնպահ ենք մնում եզրահանգումներից: Ավելացնենք միայն, որ ընտրարշավի այս օրերին հայ քաղաքական կյանքը տվեց աննախադեպ արդյունք: Հայաստանի ընդդիմությունը որոշեց ընտրություններում հանդես գալ միասնական Ազգային համաձայնության թեկնածուով (ինչի մասին պաշտոնապես կհայտարարվի այսօր): Հայաստանյան ընդդիմությունը հաղթահարեց ինքն իրեն: Այս իրողությունը, կարծում ենք, էապես կփոխի ներհասարակական մթնոլորտը: Նախագահի թեկնածուների հետ ներկայացվող հարցազրույցների շարքի առաջին հյուրն է ԱԻՄ-ի նախագահ Պ. Հայրիկյանը: Ավելացնենք, որ հարցազրույցն արվել է մինչև Ազգային համաձայնության միասնական թեկնածուի առաջադրումը, որին հավանություն տվեց նաև ԱԻՄ-ի սեպտեմբերի 7-ին կայացած համագումարը:

Նախագահական ընտրապայքար

Պ. Հայրիկյան. «Ես արագ գործելու և ուժերը մոբիլիզացնելու ձիրք ունեմ»

Ծնվել է 1949 թ. հուլիսի 5-ին: 1968 թ. Ազգային միացյալ կուսակցության ղեկավարն է (1969 թ.-ից 4 անգամ դատապարտվել է, բանտերում, ճամբարներում ու աքսորում անց է կացրել 17 տարի 11 ամիս): 1988 թ. վտարվել է ԽՍՀՄ-ից (վերջին արտաքսված այլախոհն է և միակը, ում արտաքսող նույն կոմունիստական իշխանությունները ստիպված են եղել հետ ընդունել և արդարացնել): Վտարանդիության մեջ ճանաչվել է որպես ԽՍՀՄ-ում ազգային-ժողովրդավարական շարժումների առաջնորդ և ընտրվել «Ժողովրդավարություն և անկախություն» միջազգային կազմակերպության նախագահ (1989-ին Փարիզում և վերընտրվել է 1990-ին Պրահայում): Վտարանդիության մեջ 1990 թ. ընտրվել է ԳԽ պատգամավոր: Հայրենիք է վերադարձել 1990 թ. նոյեմբերին: Ներկայումս ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր է և ԱԻՄ-ի պատգամավորական խմբակցության նախագահը: Նախընտրական ծրագիրը հակաճգնաժամային բնույթ էր կրում: Առաջին 3 կետերն են եղել՝ ա) արձակել ԱԺ-ն և նշանակել նոր ընտրություններ, բ) նախագահի պաշտոնի հետ միաժամանակ ստանձնել նաև վարչապետի պարտականությունները և ձևավորել ազգային համաձայնության կառավարություն՝ ներգրավելով կուսակցությունների ու կազմակերպությունների կարող անձանց, գ) «անարդար հանրաքվեներով ընդունված ներկայիս անարդար և ապազգային սահմանադրությունը հայտարարել ժամանակավոր և ձեռնամուխ լինել ազգային համաձայնության հիման վրա հայոց սահմանադրության ստեղծմանը»:

նում են մեր ծրագրերը, յուրացնում և մեծ մասամբ՝ փչացնում: Երբ նրանք իրականացնեին մեր ծրագրերը, ապա կլինեին ԱԻՄ ականներ: Բացի այդ: Մարդիկ միմյանցից տարբերվում են ոչ թե ծրագրերով, այլ սկզբունքներով: Երբ Հայրիկյանը ասում էր անկախություն, Տեր-Պետրոսյանն էլ ասաց «անկախություն», սակայն նրանք նույն մարդի՞կ դարձա՞ն: Տեր-Պետրոսյանն ասաց «անկախություն», որովհետև Կրյուչկովը հանձնարարեց կամ Գորբաչովը համաձայնվեց, իսկ Հայրիկյանն ասում էր, որովհետև Աստված է պատվիրել ճիշտ ասել: Այս տարբերությունները պետք է հասկանալ: Ես իդեալիստ եմ, նրանք՝ մատերիալիստ:

– **Մարտիկական տեղեկատվությա՞մբ եք առաջնորդվում:**

– Ինչո՞ւ ուզում եք հասկացնել. մատերիալիստը մնում է մատերիալիստ, որի համար նյութը մնում է առաջնային: Մենք գտնում ենք, որ նյութական աշխարհում առաջնայինը է գաղափարը և մարդու կամքը: Աստված մարդուն ստեղծեց և տվեց ինքնուրույն իրավունք, ինչը գերակայում է մնացյալի վրա: Երբ մենք ասում էինք անկախություն, իսկ իրականում անկախությանը չէր համապատասխանում, ես այնպես արեցի, որ միջազգային իրավիճակը փոխվեց՝ անկախանալու դարձավ: Դրա հետ փոխվեց նաև Տեր-Պետրոսյանը, բայց նա չդարձավ ԱԻՄ ական: Իսկ ԱԻՄ ական դառնալու համար նա ոչ թե պետք է ընդուներ ԱԻՄ-ի ծրագրերը, այլ այն սկզբունքները, որոնցով առաջնորդվում է ԱԻՄ-ը: Հայաստանում 99 տոկոսով ընդունվեց Հայրիկյանի ասածների ճշմարտացիությունը, և Տեր-Պետրոսյանը դրանցից մեկն էր:

– **Հայաստանի անկախացման առումով չե՞ք գերագնահատում քաղաքական գործչի ձեր դերը: Մեր ժամանակներում անհատը կարո՞ղ է արդյոք անկախություն նվաճել և այն պարտադրել միջազգային հանրությանը:**

– Անհատը չի կարող, երբ համոզված չէ: Ես համոզված եմ, իսկ համոզված մարդիկ փոխում են ամեն ինչ: Ես կարողացել եմ, և դա

– Այսօր ՀՀ նախագահն ունի իր ուրույն վարկանիշը և կայուն էլեկտորատ՝ 20-25 տոկոս, անձամբ Տեր-Պետրոսյանն ունի 10-15 տոկոս ձայներ: Կոմունիստները դեռևս ձայներ ունեն, ուրույն տոկոս ձայներ ունի նաև Վազգեն Մանուկյանը, որի վարկանիշը վերջերս աճեց: Շատ կայուն ընտրազանգված ունի Պ. Հայրիկյանը: Առաջին փուլում ոչ ոք հաղթել չի կարող, դա բացառված է, արդարացի ընտրությունների դեպքում նախագահ կընտրվի երկրորդ փուլում: Իսկ երբ ազգային հարցեր լուծելու կողմնակիցները ազգային համաձայնության գան, այդ դեպքում ընտրությունն առաջին փուլում կավարտվի:

– **Հօգուտ միասնակա՞ն թեկնածուի:**

– Անկասկած: Տեր-Պետրոսյանը միասնական թեկնածու դառնալու ճիգ չգործադրեց, այլ բավարարվեց խամաճիկներով: Տեր-Պետրոսյանին խանգարում են իր ինքնագնահատականը և իր մերձավոր ընկերները:

– **Ո՞ր խավին եք համարում ձեր կայուն էլեկտորատը:**

– Խելք ունեցող մարդիկ: Հայրիկյանն իր համար ոչինչ չի ուզում, ուրիշների լավն է ուզում: Հայրիկյանի դիմաց անհնար է սուտ ճոճել, դա նշանակում է սուտ ճոճել սեփական երեխաների դեմ: Ժամանակին Հայրիկյանի դեմ սուտ էին ճոճում եռագույնի, անկախության, [illegible] համար:

– **Կհանե՞ք ձեր թեկնածությունը հօգուտ միասնական թեկնածուի:**

– Ես դրա մասին հայտարարել եմ, պատրաստ եմ հանել իմ թեկնածությունը: Ի տարբերություն մյուս թեկնածուների ես իմ գաղափարներն իրականացրել եմ առանց աթոռի:

(Մեր հարցազրույցից մի քանի օր անց Պ. Հայրիկյանը, իրոք, հանեց իր թեկնածությունը հօգուտ Ազգային համաձայնության թեկնածուի- Ն. Մ.):

– **Կա՞ն արդյոք քաղաքական ծրագրեր, որոնք միայն դուք կարող եք իրականացնել:**

– Ոչ, չկան նման ծրագրեր, սակայն ես կարողանում եմ ծրագրերի իրականացման արագության հա-

նի նախընտրական ծրագիրը ևս է շոշափում Հայաստանը մի քանի տարով (նկատի ունի ԱԺ-ի ցրումը և նոր Սահմանադրության նախագծի ընդունումը): Ինչպե՞ս եք վերաբերվում այս երկու հայտարարություններին:

– Երբ այդ մարդն անկախ լինի, ավելի դրական դրսևորումներով կարող էր հանդես գալ: Նրա [illegible] կապված չի հարազատ, բայց երբ նա խոսք է ասել, քանի որ նա ստիպված է եղել այդպես վարվել, քանի որ անկախ մարդ չէ:

– **Դուք ընտրարշավ եք մտնում ձեր թիմով: Կարո՞ղ եք ասել, որ ընտրվելու դեպքում 5 տարի անց չեք փոխի ձեր թիմը:**

– Հայաստանում չկա որևէ մեկը, որը կարողանա բացառապես իր թիմակիցներով հարցեր լուծել: Երբ հարկ լինի, ես մի կողմ «կդնեմ» ոչ միայն իմ թիմակիցներին, այլև ինձ, երբ զգամ, որ գործին օգտակար չեմ: Վերջին մեկ տարվա ընթացքում մարդիկ են ստիպված եղել հեռանալ ԱԻՄ-ից միայն այն պատճառով, որ նրանց կատարած աշխատանքը չի համապատասխանել մեր դիրքորոշմանը՝ աշխատասիրություն, սկզբունքայնություն, անկաշառություն:

– **Ձեր կուսակցության ներսում կատարված խմորումները պետք է որ թուլացրած լինեն ԱԻՄ-ը: Թե՞ դուք ռեսուրսին:**

– ԱԻՄ էին գալիս ոչ թե Հայրիկյանի, այլ նրա գաղափարների համար:

– **Գաղափարախոսական տարաձայնություննե՞րն էին հեռացման պատճառները:**

– Մեկ-երկուսի հեռանալը չի նշանակում, թե բոլորն են հեռանում: Մարդիկ կամ հեռանում են կամ հեռացվում: Մեզ մոտ հիմնականում իրենք են հեռացել: ԱԻՄ-ում ճգնաժամ եղել է 1990 թ. Մովսիսի մահից հետո, երբ կազմակերպությունը ժամանակավորապես անգլուխ մնաց, ավելի ճիշտ կազմակերպության ղեկին մեզ պատահականորեն հայտնվեցին մարդիկ, ովքեր դրան պատրաստ չէին: Դրանից հետո ԱԻՄ-ում ճգնաժամ չի եղել:

– **Առաջադրված թեկնածուներից դուք և գործող նախագահն եք, որ համաձայն չեք նախագահի լիազորությունների սահմանափակմանը: Ինչո՞ւ:**

– Տեր-Պետրոսյանը իմ այս գաղափարն էլ վերցրեց և փչացրեց: Ես գտնում եմ, որ նախագահի և վարչապետի պաշտոնները պետք է համատեղվեն: Ժողովրդի կողմից պետք է ընտրվի գործադիր իշխանության ղեկավար իր ուրույն լիազորություններով: Խորհրդարանը պետք է կարողանա իր ձայների 2/3-ով հավասարակշռել վարչապետ-նախագահին: Ընդդիմության մյուս թեկնածուները առաջնորդվում են իշխանությունների տարանջատման սկզբունքով:

– **Ո՞րն է ԱԻՄ-ի վերաբերմունքը Արցախի հիմնահարցի կարգավորման վերաբերյալ:**

– Արցախի հարցը պետք է լուծել ինքնորոշման սկզբունքով, ոչ մի փոխզիջում ինքնորոշման, ազատության և ժողովրդավարության հարցերում: Մեր դիվանագիտությունն այդ ուղղությամբ պետք է աշխատի:

– **Բնավորության ո՞ր գծերն են, որ խանգարում են ձեզ որպես քաղաքական գործչի և որո՞նք օգնում:**

– Քաղաքական գործիչ լինելուց առաջ եղել եմ ազգային գործիչ, ազգային-ազատագրական պայքարի մարտիկ, ընկերոջ չեմ դավաճանել: Իսկ ինքնաքննադատաբար մոտենալով պետք է ասեմ, որ չեմ կարողանում անտարբեր լինել ոչ մի բանի հանդեպ, նաև՝ իմ բացասական դրսևորումների:

– **Որպես քաղաքական գործիչ ունե՞ք չիրականացված լինելու բարդույթ:**

– Ոչ, բայց ես ունեմ չճանաչված լինելու խնդիր: Ես ոչ թե ճանաչվելու ակնկալիք ունեմ, այլ ցավ եմ զգում, որ Հայրիկյան անհատին չեն կարողանում ճիշտ օգտագործել:

– **Հայ և համաշխարհային քաղաքական մտքում ո՞ւմ եք համարում քաղաքական գործչի ձեր իդեալները:**

– Հայ քաղաքական մտքի պատմության մեջ ոչ մեկին, բայց գործիչներով՝ Ա. Մանուկյան, Կոսկյան, Նժդեհ, Ք. Միքայելյան, Գ. Մարզպետունի, Վ. Մամիկոնյան, Պապ թագավոր, Արշակ II: Համաշխարհային քաղաքական մտքից իմ իդեալը Ջեֆերսոնն է, որն իշխանություն հաստատելու աստվածային օրենքները իրավական աշխարհ տեղափոխելու առումով ամենամեծ ներդրում կատարողն է:

– **Ո՞րն է ազգայինի ձեր պատկերացումը:**

– Հայ ազգը վաղուց ընտրել է քրիստոնեությունը, մենք մեր խնդիրն ենք համարում մեր ժողովրդի վերադարձը դեպի քրիստոնեությունը: Բայց քանի որ մենք կրոնական գործիչներ չենք, այդ բանն անել փորձում ենք քաղաքականության դաշտում հիմնադրելով քրիստոնեավարական դեմոկրատիա: Ընդհանրապես, այս առումով իմ կատարած ներդրումը միջազգային մակարդակի է, քրիստոնեական կազմակերպության ստեղծումը աստվածային առաքելություն:

– **Քրիստոնեավարական գործունեության արդյունքը քաղաքականության մեջ ինչպե՞ս եք հասկանում:**

– Ցանկացել եմ վարվել այնպես, ինչպես կկամենայի, որ ինձ հետ վարվեին:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

ԱԶԳ

միջազգային

ՇՐՋԱՆ

Սպիտակ տունը մոլորեցնում է ամերիկացիներին

«Կալիֆոռնիա կուրիեր» թերթի հրատարակիչ եւ խմբագիր Հարութ Սասունյանի հոդվածը, որը ներկայացնում ենք թարգմանաբար, այս անգամ անդրադառնում է Ամերիկայի կողմից Իրաքի հրթիռակոծմանը, դրա իրական եւ հանրությանը ներկայացված դրդապատճառներին:

Անցած շաբաթվա ընթացքում նախագահ Քլինթոնը հրթիռակոծության ենթարկեց Իրաքն այն պատրվակով, որ իրաքյան զորքերն անցնելով 36-րդ զուգահեռականը, մտել են քրդական Էրբիլ քաղաքը Հյուսիսային Իրաքում:

Միացյալ Նահանգների ազգային շահերի տեսակետից ոչ մի ստրատեգիական պատճառ չկար նման մի հարձակման: Պարզապես օգտվելով Սադդամ Հուսեյնի հիմարության պատճառով ընձեռված հնարավորությունից, նախագահ Քլինթոնը ցանկանում է միավորներ հավաքել իր վերընտրության համար: Մի անգամ եւս Հուսեյնը թերագնահատեց ամերիկյան քաղաքական մտածելակերպը: Նա միամտորեն հավատաց, որ Քլինթոնն իր նախագահական ընտրարշավի օրերին չի համարձակվի ռազմական հարձակում նախաձեռնել: Մինչդեռ ինքը շատ հարմար «թիրախ» է ամերիկացի քաղաքագետների համար, եւ ընտրությունների տարին էլ ամենահարմար ժամանակն է «չար» Սադդամին ուժեղ հարվածելու եւ դրանով «հերոս» հռչակվելու ամերիկյան ժողովրդի կողմից:

Նրանք, ովքեր մտածում են, որ Քլինթոնն այնքան է առաջ անցել Դոուլից, ու կարիք չունի իր ժողովրդականությունն ավելի բարձրացնելու, պետք է հիշեն, որ հինգ տարի առաջ Ծոցի պատերազմի օրերին դարձյալ նույն թիրախին տրված հարվածի հետեւանքով Բուշի ժողովրդականությունն աննախադեպ էր, որ որեւէ նախագահ կարող էր ունենալ, բայց միեւնույն է, ամեն ինչ հօդս ցնդեց բուն ընտրությունների ժամանակ:

Բուշի կորստից օգտվող նախագահ Քլինթոնն այժմ ցանկանում է ամեն միջոցով ապահովել իր վերընտրությունը: Իրաքյան զորքերի առաջխաղացումը 36-րդ զուգահեռականից դեպի հյուսիս գնալու հնարավորություն էր նրա համար զրահակիր ասպետի դերը կատարելու եւ բռնակալին տապալելով փրկելու խեղճ քրդերին: Որոշակի արդարացնի իր արարքները, Քլինթոնն օգտագործում է Ծոցի պատերազմի ավարտին ընդունված ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի որոշումը, որտեղ, ինչպես հայտնի է, չի նշված, որ իրաքյան զորքերը չեն կարող անցնել 36-րդ զուգահեռականը: Այդ որոշման մեջ պարզապես նշվում է, որ իրաքյան ռազմական օդանավերը իրավունք չունեն թռչել այդ տարածքի վրայով: Այլ խոսքերով այն ոչ թռիչքային գոտի է Իրաքի համար: Կառավարությունում ոչ ոք չի մտածում, որ իրաքյան ինքնաթիռները խախտել են այդ սահմանը: Միայն զորամիավորումներն ու տանկերն են շարժվել այդ ուղղությամբ, իսկ այդ արարքը բոլորովին էլ անօրինական չէ այդ որոշման համաձայն: Քլինթոնի վարչակարգն է, որ հարցը ներկայացնում է այնպես, կարծես Սադդամը խախտել է խաղաղության պայմանագիրը:

Հարձակման իրական պատճառի բացակայության պայմաններում որոշ ամերիկացի դիտորդներ այժմ նշում են, որ Հուսեյնի զորամիավորումների առաջխաղացումները խախտում են ՄԱԿ-ի պայմանագրի այն կետը, որով արգելվում է Իրաքին որեւէ միջոցով ոտնահարել քրդերի մարդկային իրավունքները: Այլ խոսքով, Միացյալ Նահանգներն այնքան է մտահոգված քրդական ժողովրդի ճակատագրով, որ պատրաստ է հանուն նրա պատերազմի մեջ մտնել: Ամերիկյան հասարակությունը կուրորեն ընդունում է այս բացատրությունը, մոռանալով, որ վարչակարգը իր օգնում է խեղճ քրդերին Սադդամի բարբարոսական հարձակումներից: Մինչդեռ ճշմարտությունը բոլորովին այլ է: Բոլոր ազգերն էլ առաջնորդվում են ոչ թե այլ ժողովուրդների, այլ իրենց ազգային շահերով: Ամերիկան չի կարող բացառություն կազմել: Մենք կամ արցի ծառայություն ենք մատուցում նման մարդասիրական մտահոգությունները կամ էլ օգտագործում ենք ոստիկանական փաստարկները ծածկելու մեր հեռատեսած անձնական շահերը:

Հակառակ քրդերին տրված խոստումներին, տարիներ շարունակ մեր ղեկավարները դեմնդրում էին նրանց, թե հանրապետականներ, դեմոկրատները մեջ են նրանց պաշտպանելու բոլոր խոստումները: Ամերիկյան պարզապես ի չարս է օգտագործել քրդերին առաջ մղելու իր քաղաքականությունը Իրաքի եւ Իրանի նկատմամբ: Եթե խոսքը Միացյալ Նահանգները մտահոգված լիներ քրդերի հարցով, ինչու էր լուռ մնում այն ժամանակ, երբ թուրքական կառավարությունն այնքան դաժանորեն ճնշում ու կոտորում էր նրանց իր տարածքում: Ավելին, մի քանի ամիս առաջ մեկ թուրքական զորքերն Իրաքում օդային եւ ցամաքային հարձակումներ են ձեռնարկում քրդերի դեմ՝ սպանելով նրանցից հազարավորների:

Քրդերի «պաշտպան» Միացյալ Նահանգները չի դատապարտում թուրքերի այս հարձակումները, չնայած դրանցով թուրքերը ոչ թե միայն քրդերին են սպանում, այլ խախտում են առաջին հերթին ամերիկյան օրենքները, որոնցով արգելվում է օգտագործել ամերիկյան տանկերը, ինքնաթիռներն ու ուղղաթիռները ռազմական հարձակողական գործողություններում:

Եվ վերջապես, նույնիսկ Միացյալ Նահանգներն է ընդունում, որ Սադդամն Էրբիլ է ուղարկել իր զորքերը այնտեղի քրդական երկու խմբավորումներից մեկի խնդրանքով, որտեղ վերջ դնի հակամարտող խմբավորումների միջեւ ծագած վեճերին:

Հարց է ծագում, ո՞րն է ավելի մարդասիրական, դիտել, թե ինչպես են քրդերն իրար կոտորում, թե՞ մի ջանալ եւ կանխել արյունահեղությունը: Ես չեմ հավակնում, որ Սադդամն Էրբիլ էր գնացել մարդասիրական նկատառումներով: Նա էլ, ուրիշ ազգերի ղեկավարների նման հետապնդում է իր անձնական շահերը:

Տարօրինակն այն է, որ այդ խմբավորումներից մեկին օգնելու Հուսեյնի ջանքերը խոչընդոտելով զուգահեռ Միացյալ Նահանգները փաստորեն պաշտպանում է մյուս խմբավորմանը, որն Իրանի դաշնակիցն է:

Տարիներ շարունակ Իրանին թուլացնելու փորձերից հետո, Միացյալ Նահանգներն այժմ անուղղակիորեն ուժեղացնում է իրանյան ազդեցությունը Իրաքում: Դա՞ էլ է արդյոք հօգուտ ԱՄՆ-ի ազգային շահերի:

Սադդամին տապալելու Ամերիկայի հարուստ ջանքերի հետեւանքով մենք կարող ենք մի օր Իրաքում տեսնել խոմեյնիստ մի ղեկավար: Դա՞ էլ կլինի հօգուտ մեր շահերի:

Այս երկիրը հաճախ է ընկնում նման խառնաշփոթ իրավիճակների մեջ, որովհետեւ մեր ղեկավարները շատ քիչ բաներ չգիտեն արտաքին քաղաքականության մասին, եւ անընդհատ կարող են խառնել այն ներքինի հետ: Հաշվի առնելով այն, որ ներկայիս Միացյալ Նահանգները միակ գերտերությունն է մնացել աշխարհում, մեր կարճատես, սխրողական եւ անհեթեթ արտաքին քաղաքականությունը շատ ավելի մեծ վնաս է տալիս աշխարհի խաղաղությանը, քան ինքը Սադդամ Հուսեյնը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Մեծ յոթնյակը կբացի՞ քսակը Չեռնոբիլի համար

Ուկրաինայի արտգործնախարար Գենադի Ուդովենկոն ասաց, թե Ուկրաինան մինչեւ 2000 թվականը դեռ չի փակի Չեռնոբիլի ատոմակայանը, եթե արեւմտյան երկրները չշարունակեն հատկացնել ֆինանսական օգնությունը: Ուդովենկոն Շվեդիայի մայրաքաղաք Ստոկհոլմում հրավիրված մամուլի ասուլիսի ժամանակ ասաց, թե քանի դեռ Ուկրաինան տնտեսական օգնություն չի ստացել, Չեռնոբիլի ատոմակայանը շարունակելու է գործել: Նա ասաց նաեւ, որ Ուկրաինան այլեւս կուշտ է ատոմակայանը փակելու մասին խոստացումներից, ավելացնելով, որ արեւմտյան տերությունները միայն մի թղթի կտոր են ստորագրել եւ ոչ մի կոպեկի օգնություն չեն ցուցաբերել: Հիշեցնենք, որ ապրիլին Մեծ յոթնյակը Ուկրաինային խոստացավ 3 միլիարդ դոլարի օգնություն տրամադրել Չեռնոբիլի ատոմակայանը փակելու եւ դրա հետեւանքով էլեկտրաէներգիայի պակասը լրացնելու նպատակով նոր հզորություններ շարքի մեջ մտցնելու համար:

ԿՀՎ-ի տնօրենն ամեն ինչում Սադդամին է մեղադրում

Միացյալ Նահանգների կենտրոնական հետախուզական վարչության տնօրեն Դոյչը հայտարարեց, թե վերջին մեկուկես տարում ԿՀՎ-ի աշխատակիցների ներթափանցումն ահաբեկչական խմբավորումներում ավելի ու ավելի է ընդլայնվում: Ելույթ ունենալով Վաշինգտոնում գտնվող Ջորջթաունի համալսարանում՝ Դոյչն ասաց, թե այդպիսի գործողությունների ֆինանսավորումն ավելի ու ավելի մեծ մասշտաբներ է ընդունում: Նա կարծիք հայտնեց, թե քանի դեռ Իրաքի նախագահ Սադդամ Հուսեյնն իշխանության գլխին է, նա Մերձավոր Արեւելքում ապակայունացնող դեր է կատարելու: Դոյչի խոսքերով, ԿՀՎ-ն եւ ՀԴԲ-ն տվյալ ինֆորմացիա ունեն, որը հաստատում է, թե հենց Սադդամ Հուսեյնն էր կազմակերպել ԱՄՆ-ի նախկին նախագահ Ջորջ Բուշի վրա կատարված մահափորձը, երբ վերջինս 93 թվականին այցով գտնվում էր Քուվեյթում:

«ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»

Բեռլին. Վիետնամցիների մահացու առեւտուրը

Նախկին ԳԴՀ-ի տարածքում եւ հատկապես Բեռլինի արեւելյան մասում վերջին երկու տարում վիետնամցի 60 երիտասարդ ծխախոտավաճառ է սպանվել: Պատճառն այն է, որ Գերմանիայի արեւելքում ծխախոտի առեւտրով զբաղվող վիետնամական հանցախմբերը կատաղի մրցակցություն են ծավալել գործող 1200 երիտասարդ վաճառականներին տիրանալու համար, որտեղ տարեկան իրացվում է մաքսանենգ ճանապարհով բերված մոտ 4 միլիարդ գլանակ:

Բեռլինում վիետնամցի երիտասարդ ծխախոտավաճառները գործում են գլխավորապես մետրոյի կայարանների մուտքերի մոտ կամ բացօդյա շուկաների խուլ անկյուններում: Ծխախոտի երեք բլոկների վրա սովորաբար դրվում է երկու տուփ գլանակ, իսկ մի քանի մետր այն կողմ կանգնում են իրենց առեւտրականները՝ ծխախոտով լի պլաստիկ պարկերով: Մոտերքում կանգնած «դիտորդները» ակնդետ հետեւում են անցորդին: Երբ որեւէ հաճախորդ է հայտնվում, երիտասարդ առեւտրականներից մեկը 3 մարկի դիմաց մեկ տուփ գլանակ է տալիս, ապա արագ հեռանում:

Այդ երիտասարդ առեւտրականները Արեւելյան Բեռլինի փողոցներում հայտնվեցին Բեռլինի պատի փլուզումից հետո: Դեռ 1970-ականների վերջերին նախկին ԳԴՀ-ի կոմունիստ ղեկավար Էրիխ Հոնեկերը հանուն սոցիալիստական համերաշխության ընդունել էր անգոլացի, կուբացի, մոզամբիկցի հազարավոր աշխատավորների, ինչպես նաեւ 150 հազար վիետնամցիների, որոնց աշխատավարձի որոշակի մասը պետք է հատկացվեր «Վիետնամի վերակառուցմանը»: Իրականում Գերմանիայի կառավարությունը մինչեւ օրս չի գտել ԳԴՀ-ից Վիետնամ ֆոնդերի փոխանցման հետքերը նույնիսկ: Հայտնի է միայն, որ վիետնամցիները ԳԴՀ-ում վաստակում էին մի քանի անգամ ավելի շատ, քան հայրենիքում: Նրանք բնակվում էին գլխավորապես Բեռլինի արվարձան Մարցահնում:

1989 թ. նոյեմբերին Բեռլինի պատի փլուզումից հետո 60 հազար վիետնամցիներ, որոնց աշխատանքային պայմանագրի ժամկետը դեռ չէր ավարտվել, հայտնվեցին փողոցներում: Նրանց մեծ մասը գերմաներեն չգիտեր: Քչերը համարձակվեցին տեղափոխվել Արեւմտյան Բեռլին: Հարկ է նշել, որ այնտեղ գերակշռում էին Սայգոնից եկած վիետնամցիները, մինչդեռ Արեւելյան Բեռլինում մինչեւ օրս էլ բնակվում են ՎՍՀ-ից գաղթածները: Մարցահնի վիետնամցիներից շատերն սկսեցին գոյատեւել ռուս զինվորների ծխած գլանակների շնորհիվ, դրանք վաճառելով փողոցներում:

Երբ խորհրդային բանակը հեռացավ ԳԴՀ-ից, վիետնամցիներն սկսեցին օգտվել ծխախոտի առեւտրի լեհական ցանցից: Դա անչափ շահավետ գործ էր: «Էքսպրես» հանդեսը նշում է, որ մեկ բլոկ ծխախոտը Բեռլինի կրպակներում արժե 50 մարկ, մինչդեռ Վարշավայում՝ 20 մարկի համարժեք գնով: Բեռլինի փողոցների մայթերին այն վաճառվում է 35 մարկով. այդ գինը ձեռնտու է թե առեւտրականների եւ թե գնորդների համար: Տուժում է միայն Գերմանիայի ֆինանսների գերատեսչությունը, որը դրա հետեւանքով տարեկան մեկ միլիարդ մարկ պակաս է ստանում:

Խոշոր գումարների հետ կապված ծխախոտի առեւտուրը չէր կարող դուրս մնալ մաֆիաների ուշադրությունից: Բեռլինում արդեն իսկ «ծաղկում էին» ավտոմեքենաների գործերի, գողացված ավտոմեքենաների գաղտնի առեւտուրը, թմրամոլությունը, մարմնավաճառությունը: Ռուսական, ուկրաինական, լեհական, ռումինական մաֆիաները խոր

արմատներ էին ձգել այնտեղ: 1992 թ. վիետնամական մի հանցախումբ իր ձեռքն առավ ծխախոտի առեւտուրը: Երիտասարդ ծխախոտավաճառներն ամեն ամիս մի պատկառելի գումար են վճարում փողոցի որեւէ «հարմար» անկյունում տեղ ունենալու համար: Վիետնամի Հյուսիսից եկած նոր հանցախմբերը ներկայումս փորձում են Բեռլինից դուրս մղել Հանոյից եկած խմբերին: Այս կասաի պայքարն ուղեկցվում է սպանություններով:

Ծխախոտի մանրածախ առեւտրի դեմն առնելու համար Բեռլինի ոստիկանությունը վերջերս ստեղծել է «Վիետնամական գլանակներ» հատուկ մասնախումբը: Սակայն դրա 50 ոստիկաններն անզոր են արեւելցիների մեծությանը:

«Նրանք չեն հավակնում, որ վիետնամցիներից ոչ մեկը երբեւէ ցուցմունք չի տա իր հայրենակիցների դեմ, մահվան՝ պարզապես ներկայությամբ», պարզաբանում է այս գործով զբաղվող փաստաբան Պետեր-Իզաբել Շլագենհաուֆը:

Դեռ 1990 թ. Գերմանիայի կառավարությունը փորձել էր հայրենիք ուղարկել վիետնամցի ներգաղթյալներին, յուրաքանչյուրին տրամադրելով 3000 մարկ: Սակայն մեկնած վիետնամցիներից շատերը որոշ ժամանակ անց կրկին հայտնվեցին Գերմանիայում: 1995 թ. կանցլեր Հելմուտ Կոլը Վիետնամ կատարած իր այցելության ժամանակ այդ երկրի կառավարությանը 100 միլիոն մարկ օգնություն առաջարկեց մինչեւ 2000 թ. վիետնամցի 40 հազար ներգաղթյալների հայրենադարձնելու խոստման դիմաց: Հանոյը փողը վերցրեց, բայց հայրենադարձված վիետնամցիների առաջին իսկ խմբին (դրանք քրեական հանցագործներ էին) հետ ուղարկեց Բեռլին, պատճառաբանելով, թե նրանց փաստաթղթերը կարգին չեն, անունները կամ հասցեները սխալներով են գրված եւ նման բաներ:

Մինչդեռ իրական պատճառներն ուրիշ են: Հանոյն արդեն իսկ դժվար կացության մեջ է հայտնվել Հոնկոնգի վիետնամցիների վերադարձից հետո եւ չի ուզում կապիտալիզմից «շփացած» նորանոր քաղաքացիներ ընդունել: Բացի դրանից, Վիետնամը չի ուզում զրկվել այն 150 միլիոն մարկից, որ ամեն տարի երկիր են ուղարկում տարագիր վիետնամցիները:

Սակայն գերմանացիները բարեհաճ չեն վերաբերվում Վիետնամին: Այս ներողամտությունն էլ իր պատճառներն ունի: Բանն այն է, որ «Մերսեդես-Բենցը» մտադիր է ավտոմեքենաների գործարան կառուցել Հո Շի Մին քաղաքում: Միաժամանակ գերմանացի արդյունաբերողներից շատերը երազում են Վիետնամի շուկայում հաստատվելու մասին: Բեռլինում վիետնամցիների մահացու առեւտուրը այս ամենի համեմատությամբ մանրուք է թվում:

Պատրաստեց
[illegible]

Մշակույթ

Եր գալոյի ընթացքում Նատալյա Կասատկինան երևանյան հանդիսատեսին հանձնեց բալետային արվեստի հարցերում նոր ճաշակ ունեցող, այդ ոլորտում բնորոշի որպես հյուրընկալող ..., սակայն սեպտեմբերի 5 և 6-ին Ազգային օպերայի և բալետի թատրոնում ցուցադրված Անդրեյ Պետրովի «Աշխարհի արարումը» և Ստրավինսկու «Սրբազան գարուն» ներկայացումների արժանանիշ հավելույթ, բե՛ որտեղից է գալիս Կասատկինայի համբավը: Երևանյան հանդիսատեսի արձագանքը նախ և առաջ բալետային ներկայացումներին կարոտած, և հետո միայն մակարդակի երևույթ պարողների և նրանց հանրահայտ բեմադրիչների արվեստին արժանին Միության Նախանձներում, որտեղ ներկայացումը դիտեց Ստրավինսկին:

– Ձեր թատրոնի խաղացանկից Երևանում ներկայացրեցիք միայն «Աշխարհի արարումը» և «Սրբազան գարունը», ինչո՞ւ հատկապես այս ներկայացումները:

– Ընտրությունը պայմանավորված էր հենց Երևանով: Երբ մենք ենք պարային մշակույթի ոչ այնքան խոր արմատներ ունեցող և պակաս փորձառու որևէ երկիր, կներկայացնենք «Կարապի լիճը» կամ շատ հանրահայտ որևէ այլ բան, հիմա ունենք նման մի ծրագիր, որը կազմված է խիստ մասնագիտական ստեղծագործություններից և ծառայում է հիմնականում մեր դերասանների հնարավորության ցուցադրմանը: Սակայն մեր կյանքում մեծ երևույթ մնացել է որպես բալետային ճիշտ: Պարզապես աշխարհում մշտես եղել է բոլշևիկյան մամուլ, որն այժմ իր վառ ներկայացուցիչներն է ստեղծել նաև մեր իրականության մեջ: Եվ վերջապես ներկայացումը ընդունել է ինքը Ստրավինսկին: Նա չընդունեց Բեժարի ներկայացումը ասելով, որ այն որևէ կապ չունի իր երաժշտության հետ, քանի որ ռուսների կողմից չի ստեղծվել, իսկ մեր ներկայացման առիթով նա ասաց, որ այն իսկապես ռուսական բալետ է հենց այն, ինչ ինքն մտածել էր:

– Մի՞թե Ստրավինսկին կարծում էր, որ միայն ռուսները կարող են հասկանալ իր երաժշտությունը:

– Ոչ, իհարկե ոչ, նա նկատի ուներ իր երաժշտության ինքնատիպությունը, այն, որ իր երաժշտությունը մեծ է մեկնաբանելի ռուսական ոգով: Իսկ Բեժարի ներկայացման...

ՌԴ մշակույթի օրեր

«Մեր ներկայացումը երջանիկ ճակատագիր ունեցավ, ինչը չի կարելի ասել մեր մասին»

հատուկ մարդկանց հիացմունք էր: Շատ գնահատականների և գովեստի առաջին բաժինը հասցեագրված է Ստրավինսկու «Սրբազան գարունին», բեմադրության ռուսական ..., Պետրովի «Աշխարհի արարումը» անհամեմատ ավելի հետևողական ներկայացում է, քան «Սրբազան գարունը»: Դասական բալետի ռեպերտուարը Երևանում երգարկված «Սրբազան գարունում» բալետի գեղարվեստական ղեկավարներ Նատալյա Կասատկինան և Վլադիմիր Վասիլյովը բնորոշել են երիտասարդ և տաղանդավոր դերասանների համար մի խումբ, որոնք սեպտեմբերի 6-ին փայլուն հանդես եկան «Սրբազան գարունում» և «Բալետ դիվերտիսմենտում» միջազգային մրցույթների դափնեկիրներ Վերա Տիմաշովա, Իվան Կորնեև և Օլգա Չիռոկովա, Վալերի Տոլկունով: Առաջին անգամ դիաղիլևյան (1911 թ., Փարիզ) Դյագիլևի բալետի կողմից բեմադրված Ստրավինսկու «Սրբազան գարունին» Նատալյա Կասատկինան և Վլադիմիր Վասիլյովը անդրադարձան 1965-ին բեմադրելով այն Մեծ թատրոնում: Հետագայում 1979-ին, ներկայացումը վերականգնեցին արդեն իրենց դասական բալետի թատրոնում: Այս ներկայացումը համարում են իրենց ստեղծագործական կարևորագույն նվաճումը և լավագույն բեմադրությունը: 1968-ին Մեծ թատրոնի բալետային խմբի հետ Ն. Կասատկինան և Վ. Վասիլյովը «Սրբազան գարունը» ներկայացրեցին

լուրջ ավանդույթներ ունեցող ֆաղաք, այստեղ հասարակությունն օժտված է նուրբ ճաշակով ու ընդունակ է գնահատել բալետը: Եվ մենք ցանկացանք այստեղ ցուցադրել ավելի նուրբ գործեր, որոնք ինքներս ենք բարձր գնահատում:

– 30 տարի առաջ Մոսկվայում Ստրավինսկու բեմադրելը ռուսակի վտանգ էր ենթադրում, ի՞նչը Ձեզ ստիպեց գնալ այդ ռիսկին:

– «Սրբազան գարունին» ի սկզբանե վիճակված էր դժվար և դրամատիկ ճակատագիր: Շատ էջերում այսօր էլ շատ բան բան չի փոխվել Ստրավինսկու ընկալումների մեջ: Ներկայացման հիմքում զուտ ռուսական պարն է, ոչ թե հին, այլ հնագույն պարը, չէ՞ որ ներկայացվում է հեթանոսական Ռուսաստանը: Մենք ռուսական աշխատանք ենք կատարել հատկապես այդ մշակույթին ծերքը ներկայացնելու համար: Բացի այդ, այդ ներկայացումը մեզ հնարավորություն է տվել հաղթահարել մեր էությունը:

– Սակայն Ձեզ մեղադրեցին Ստրավինսկուն չհասկանալու մեջ:

– Գիտեմ դա ընդունելը մի մարդու կարծիք էր, պարզապես այն ժամանակ Խորհրդային Միությունում տպագրվում էին դրանց տպված միայն բացասական արձագանքները: Իսկ մնացածի մասին պարզապես լռում էին: Չէ՞ որ լռությամբ մատնվեց այն փաստը, որ ներկայացումը հռչակվեց ընդունելություն գտավ, որ եղան բազմաթիվ հոդվածներ, որ մարդկանց խմբեր էին շրջապատում թատրոնը, երբ ներկայացվում էր «Սրբազան գարունը»: Երաժշտությունը ընկալվեց ֆոն է, երաժշտությունն ստեղծում է տրամադրություն և նա իր կոմպոզիցիաները ստեղծում էր՝ ելնելով այդ տրամադրությունից, այլ ոչ թե երաժշտության ռիթմականությունից: Սա իհարկե մերժելի չէ, սակայն Ստրավինսկուն դա դուր չէր գալիս: Անշուշտ, մեր ներկայացումը երջանիկ ճակատագիր ունեցավ, ինչը չի կարելի ասել մեր մասին «Սրբազան գարունի» բեմադրությունից դուրս:

– Այդ ներկայացումից հետո Դուք զրկվեցիք աշխատելու հնարավորությունից, ինչպես «լցրեցիք» Ձեզ պարտադրված անգործության այդ տարիները:

– Այո, «Սրբազան գարունից» հետո մեզ սկսեցին խարանել, պարզապես արգելեցին մեր բեմադրությունները: Չափազանց դժվար էր, մեզ տանջում էր մեր վիճակի անհեռանկարության զգացումը: Գիտեմ, երբ 6 տարի հետո սկսեցինք նորից աշխատել, կարծես կորցրել էինք մեր բոլոր կարողությունները, ունակությունները, չէինք կարողանում շփվել դերասանների հետ:

– Բայց չէ՞ որ կարող էիք մեկնել արտասահման, ինչպես մյուս մերժված արվեստագետները:

– Մեզ բազմաթիվ և շատ շահեկան առաջարկություններ են արվել, այո, դեռ այն ժամանակ մենք կարող էինք դիսիդենտ դառնալ և մնալ հայրենիքից, բայց մեզ միշտ պահել է հայրենիքի զգացողությունը և այն միտքը, որ մենք այստեղ պետք ենք: Ոչ, մենք չէինք մեկնի ոչ այն ժամանակ և առավել ևս հիմա:

ՆՈՒՆԵ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏԿԵՐԱՍՐԱՀ

Բացվեց Վրաստանի ժամանակակից նկարիչների ցուցահանդես-վաճառք

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ

«Այս ցուցահանդեսը, որ արտացոլում է վրաց և հայ ժողովուրդների հոգևոր կապը, Հայաստանում մեր ներկայացուցչության առաջին միջոցառումն է, Վրաստանի ժամանակակից նկարիչների աշխատանքների ցուցահանդես-վաճառքի բացմանը, որ տեղի ունեցավ շաբաթ օրը, Ազգային պատկերասրահում, հայտարարեց Հայաստանում Վրաստանի Պետական գրասենյակի սոցիալական կառավարման և տեղեկատվության կենտրոնի գլխավոր ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Ռուստոմովը: Երևանի Գեղարվեստի ինստիտուտի ռեկտոր պրն. Իսաբեկյանի խոսքերով, «վրաց հողը ծնել է ծագումով հայ շատ նկարիչների»: Այս ցուցահանդեսը, ուր ներկայացվում են նաև նրանց աշխատանքները, լավագույն ապացույցն է հայ և վրաց ժողովուրդների դարավոր երկխոսության:

Ցուցահանդեսում ընդգրկված են ավելի քան 30 նկարիչների գործեր: Այն կգործի մինչև սեպտեմբերի 21-ը:

«Ճանապարհորդություն Փարաջանովի անուրջների աշխարհ»

Կինոռեժիսոր Լեոն Նարբունցին (հոր կողմից վրացի, մոր կողմից հայ) ֆիլմ է նկարահանում Փարաջանովյան կոլաժների հենքով՝ արդյունքում ստեղծելով իր 30 րոպեանոց գեղարվեստավավերագրական համր կոլաժը: «Ճանապարհորդություն Սերգեյ Փարաջանովի անուրջների աշխարհ», որի հնչյունային ֆոնը Պիտր Գեբրիելինն է, և որն ուղեկցվում է կադրից դուրս Սալվադոր Դալիի տեքստով: Գլխավոր դերում մնջախաղաց Ժիրայր Դադասյանն է՝ Ռեմբրանդի բերեթով, Փարաջանովի բեկնոցով և Սալվադոր Դալիի բեղերով, այսպես կերպավորված մարդն շարժասանդուղքով իջնում է կասկադից: Ի դեպ, ռեժիսորը մտադիր է իրականացնել Փարաջանովի կյանք չառած գաղափարները: Ինչպես հաղորդեց «Էխո Մոսկվի» ռադիոյի թղթակից Մարինա Բաղդասարյանը, Նիկիտա Միխալկովն արդեն իսկ սիրով տրամադրել է իր արվեստանոցը Նարբունցիին՝ ֆիլմի մոնտաժի համար: Իսկ ՕՌՏ-ի հետ արդեն ստորագրված համաձայնագիրը հուսում է, որ այն տեսնելու հնարավորությունն այնքան էլ չի ուշանա:

ՌՈՒ. Հ.

Անկախությունը լուսանկարներում

Հայաստանի անկախության 5-րդ տարեդարձի առթիվ Հայաստանի Հանրապետության Օտտավայի դեսպանատունը կազմակերպում է լուսանկարների ցուցահանդես Օտտավայի հանրային գրադարանում: Ցուցադրվելու են «Հորիզոն» շաբաթաթերթի լուսանկարիչ Հրայր Խալաճյանի (Բազե Հրայր) վերջերս Հայաստանում և Արցախում կատարած լուսանկարները:

«ԵՐԵՎԱՆ» տեղեկատվական կենտրոն

Վիրավորված Ջեննոնին շոյե՞ց պատվանդան բարձրանալը

Փոփ-աստղ Մայքլ Ջեքսոնը վերջապես ժամանեց Պրահա: Սեպտեմբերի 6-ին քաղաքում զբոսնելու համար նա դուրս եկավ իր հյուրանոցի խիստ պաշտպանված և շքեղ համարից: Ջեքսոնի համերգի անցկացումը դեռ տակավին մեկ-երկու օր առաջ կասկածի տակ էր: Ջեքսոնն ակնարկել էր, թե կարող է չեղյալ հայտարարել իր առաջին համերգը վերջին երկու տարվա ընթացքում: Բանն այն է, որ Պրահայի երիտասարդական օրաթերթերից մեկը՝ «Բլեսկն», առաջին էջում մի խմբային հոդված էր զետեղել երգչի՝ այսպես կոչված, սեռական արկածախնդրությունների, ավելի ճիշտ՝ ժամանակին նրան ներկայացված մեղադրանքների մասին: Հիշո՞ւմ եք, 93 թվականի օգոստոսին լուսանցքելեցի մի տղա հայտարարեց, թե աշխարհահռչակ երգիչն իր հետ սեռական կապ է հաստատել: Դրան հետևեց հետաքննությունը: Մանուկներին այլասերելու վերաբերյալ քրեական գործը կարճվեց այն բանից հետո, երբ Մայքլ Ջեքսոնը հոժարաբար համաձայնեց մի քանի միլիոն դոլար տալ տղայի ընտանիքին: Ջեքսոնը շատ էր վիրավորվել, երբ տեղեկացել էր «Բլեսկ», այսինքն՝ «Կայծակ» թերթում լույս տեսած հոդվածի մասին և սպառնացել չեղյալ հայտարարել համերգը, բայց ավելի ուշ նա որոշեց նման քայլի չդիմել: Գուցե նա շոյվել էր, երբ հաղորդվեց, որ Պրահայի քաղաքային իշխանությունների թույլտվությամբ այն պատվանդանին, որի վրա ժամանակին կանգնեցված էր Ստալինի արձանը, օրերս կանգնեցվել է իր՝ փոփի արքայի...

Մայքլ Ջեքսոնի արձանը: Ենթադրվում է, որ Պրահայում Ջեքսոնի համերգին ներկա կլինի առնվազն 130 հազար մարդ:

«ԱԶԴՏՈՒԹՅՈՒՆ»

Ռոդենի գլուխգործոցները՝ հանրությանը

Փարիզի արվարձաններից մեկում՝ Մյոդոնում ցուցադրվում է Ռոդենի գլուխգործոցների ցուցադրումը

«Ռոդենի հոգին առկա է այս հանդարտ ու խաղաղ փարիզյան արվարձանում, որտեղ հայտնի քանդակագործն անցկացրել է իր կյանքի վերջին տարիները վերահսկելով իր ընդարձակ արվեստանոցն ու այնտեղ աշխատող իր հիսուն աշակերտներին», գրում է Աստրիկյանը «Սայֆրայ Ռիֆլի» շաբաթաթերթում, անդրադառնալով արվեստագետի «գոյության ծագման տան» Ինչպես այն անվանում են տեղացիները՝ բացման հասարակության առջև: Միայն հոկտեմբերի 31-ն այնտեղ առաջին անգամ կցուցադրվեն հարյուրավոր գիպսե քանդակներ, ձևեր, փոխներ, արձաններ, և այլն, որոնք 1917-ից քանդակագործի մահվանից ի վեր գտնվել են ներփակված:

Ռոդենն այդ տունը գնել է 1895-ին, նկատելով մտավորի հանդարտությունը ու օդի մաքրությունը: Նա այդ վայրը գերադասում էր ներկայիս «Ռոդենի թանգարանը» դարձած Բիրոն հյուրանոցում գտնվող իր արվեստանոցի վայրից: Այս վերջինում ցուցադրվում են նրա բրոնզե և մարմարե ստեղծագործությունները: Երբ հարկանի այդ առանձնատունը, որտեղից Փարիզն է երևում, ընդարձակ պատկերներ ունի և շրջապատված է նրբանցներով:

«Մյոդոնի այդ առանձնատունը խմբական գործարան էր հիշեցնում: Նա ինքը այն վարում էր դասական կարգուկանոնով: Ռոդենի 540 աշակերտներ, որոնք կատարում էին ծանր աշխատանքը, վերջնական տեսքի բերում», ասում է արվեստանոցի հոգեբան-տնօրեն Անտուանետ Լեռնոմանը:

Մյոդոնն այն վայրն է, որտեղ Ռոդենն ապրել է Ռոզ Բյորեի հետ, որն իր երկարամյա ընկերուհին լինելով հանդերձ, այնուամենայնիվ, նրա կինը դարձավ միայն իր մահվանից մի քանի շաբաթ առաջ 1917-ին: Առանձնատունը հասարակության կողմից կոչվում է «Քանդակների Մեքքա» և պարտադիր այցելության վայր է ինչպես զբոսաշրջիկների և արվեստագետների, այնպես էլ խաղաղված զարմիկների և արտասահմանյան ընտանիքի անդամների համար: 1905-ին այստեղ է իջևանել գերմանացի բանաստեղծ Մարիա Ռիլկեն և մնացել երկու տարի աշխատելով որպես Ռոդենի քարտուղար: 1908-ին իր այցելությամբ պատվել է Անգլիայի Էդուարդ VII թագավորը: Առանձնատան մեջ գտնվող ընդարձակ արվեստանոցը օգտագործվել է «Կամիլ Կլոդել» ֆիլմում, որը պատմում է խոր հիասթափության հետևանքով հոգեբուժարան տեղափոխված Ռոդենի երիտասարդ սիրուհու տաղանդավոր քանդակագործուհու մասին:

«[illegible]»

Փարիզից ընդամենը քառորդ ժամվա հեռավորության վրա գտնվող Մյոդոնի առանձնատունը ցուցադրված իրերի թվում են «Վիկտոր Հյուգոյի հուշարձանը», «Համբույրը», «Մտածողը» և իր ժամանակին մեծ աղմուկ հանած «Բալզակի» մի քանի կավե տարբերակներ: Ինչպես հայտնի է, դրա բրոնզե տարբերակը իր վերջնական տեսքով հանրությանն էր ներկայացվել 1969-ին Ռոդենի մահվանից 20 տարի անց արժանանալով սկանդալային արձագանքների: Շատ «Սայֆրայ Ռիֆլի» թերթի լրագրության, ցուցահանդեսում էլ այժմ կան պատկերացում է տալիս այցելուներին այն մասին, թե ինչպես էր ստեղծագործում մեծ արվեստագետը, ցույց տալով տարբեր մասերի առանձին քանդակները համատեղելով և կերտելով ամբողջական կոմպոզիցիաներ:

Հ. Ծ.

ԱԶԳ

Մարզական

ՀՀ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

Չեմպիոնի կոչման հավակնորդները միավորներ են կորցնում

ՀՀ բարձրագույն խմբի
5-րդ առաջնություն
6-րդ տուր

«Փյունիկ»–«Կոտայք»	0–0
«Շիրակ»–«Արարատ»	4–1
ՀՄՄ–ԲԿՄԱ	2–1
«Արաբկիր»–«Ղարաբաղ»	1–2
«Զանգեզուր»–«Վան»	0–1

Չեմպիոնի «չծրագրավորված» ոչ-ոքին

Ֆուտբոլի երկրպագուները մեծ անհամբերությամբ էին սպասում «Փյունիկ»–«Կոտայք» հանդիպմանը: Հայաստանի չեմպիոնին հետ մրցակցություն չէր սպասվում վերջիվ առողջ «Կոտայքի» հետ մրցավեճում: Սակայն, որ կանխատեսումները զուրկ չէին հիմքից: Խաղն սկսվեց «Փյունիկի» բուռն գրոհներով: Աբովյանցիները դիմակայում էին և իրենց հերթին ձեռնարկում էին վտանգավոր հակագրոհներ: Մասնավորապես հիշարժան է Հենրիկ Բերբերյանի անցումը: Նա մեն-մենակ հայտնվեց դարպասապահի դիմաց, սակայն մի պահ հապաղեց, և Ավագյանին հաջողվեց չեզոքացնել սպառնալիքը, իսկ Գեղամ Վարդանյանի հարվածից հետո գնդակը խփվելով խաչաձողային դարպասաձողին, անցավ դաշտի սահմաններից դուրս: Հանդիպման վերջին րոպեներին երևանցիներն ամբողջ թիմով պաշարել էին Եղիշյանի պաշտպանած դարպասը: Դրանք հախուռն գրոհներ էին և անընդհատ բարձրից եկող գնդակները բաժին էին հասնում «Կոտայքի» բարձրահասակ պաշտպաններին: Չնայած ողջ հանդիպման ընթացքում տարածքային մեծ առավելությանը, «Փյունիկը» կարող էր և պարտվել: Բայց մի դեպքում Մկրտիչ Հովհաննիսյանի համար դիրքից հարվածը ետ ասպեց, մյուս դեպքում Լևոն Սարգսյան-Արմեն Ավագյան մենամարտում հաղթող դուրս եկավ դարպասապահը:

«Փյունիկը» չեմպիոնության համար պայքարում կորցրեց անչափ կարևոր «չնախատեսված» 2 միավոր: Այդ կորստի համար «Փյունիկի» ֆուտբոլիստները առաջին հերթին պետք է իրենց մեղադրեն: Երևանցիների խաղում օղակների համագործակցությունը համարյա թե բացակայում էր: Չկար դաշտամասի տարածությունից հարձակման անցնելու հստակ մեխանիզմ: Միջին գծի խաղացողները կարծես չէին զգում իրենց տեղը, հարձակվողներն էլ հաճախ անհարկի տարվում էին անհատական խաղով և կորցնում գնդակը:

Առաջնությունը նոր է արագություն հավաքում: Հուսանք, որ առաջիկայում Հայաստանի չեմպիոնը հանդես կգա իրեն արժանի խաղային մակարդակով:

ԲԿՄԱ-ի բախտը չի բերում

ԲԿՄԱ-ն, որին առայժմ ոչ մի կերպ չի հաջողվում միավոր վաստակել, շատ վստահ սկսեց հանդիպումը: Արդեն 8-րդ րոպեին Արզումանյան-Գևորգյան-Զանազանյան եռանկյուն կոմբինացիայից հետո վերջինս գրավեց ՀՄՄ-ի դարպասը: Գոլից հետո էլ նախաձեռնությունը մնում էր ԲԿՄԱ-ին: Սակայն հարձակվողները վճռական պահերին տարվում էին անհատական խաղով և կորցնում գնդակը: ՀՄՄ-ն հիմնականում պաշտպանվում էր և ձեռնարկում հազվադեպ, բայց սուր հակագրոհներ:

Հանդիպումը դրամատիկ ավարտ ունեցավ: ՀՄՄ-ի հակագրոհներից մեկի ժամանակ դաշտի դարպասին Մարտին Սարգսյանի գլխով կատարած հարվածը ստիպված էր ձեռքով կասեցնել բանակային ֆուտբոլիստը: Բանակայինները ոչ միայն մնացին 10 հոգով (դաշտից հեռացվեց Գևորգյանը), այլև պատժվեցին 11 մ հարվածով: Դարպասապահ Եմմանուելյանին հաջողվեց ետ մղել գնդակը, բայց Աննայանի կատարած 2-րդ հարվածը անկասելի էր: Ոգևորվելով հաջողությունից, վերջին րոպեներին ՀՄՄ-ն ուժեղացրեց ճնշումը: Խաղավարտից քիչ առաջ Սոսարսյան Սարգսյանի հարվածից հետո գնդակը դիպչելով բանակային պաշտպանին, հայտնվեց դարպասում:

ԱՐՄԵՆ ԳԱՎԱԳՅԱՆ

«Արարատի» առաջին պարտությունը

Հերթական տուրում չեմպիոնի կոչման հավակնորդներից «Արարատը» առաջին պարտությունը կրեց առաջնությունում: Գյումրիում տեղի ունեցած նրա հանդիպումը, ինչպես և սպասվում էր, անցավ լարված պայքարում: 30-րդ րոպեին հաշիվը բացեց «Շիրակի» կիսապաշտպան Արթուր Պետրոսյանը: 42-րդ րոպեին Էրիկ Հայրապետյանին հաջողվեց վերականգնել հավասարակշռությունը: Թիմերը ընդմիջման գնացին 1-1 հաշվի առկայությամբ: Երկրորդ կեսում դաշտի տերերի համառությունը պսակվեց նոր հաջողությամբ: Սամվել Նիկոլյանը 59-րդ րոպեին գրավեց մրցակցի դարպասը: Մեկ րոպե անց, երբ հանդիպման մրցավար Հակոբ Ներսեսյանը երկրորդ դեղին քարտը ցույց տվեց ու դաշտից հեռացրեց Կարեն Բարսեղյանին, «Արարատի» վիճակը ծանրացավ: Շիրակցիները ևս երկու անգամ գրավեցին «Արարատի» դարպասը: 71-րդ րոպեին 3-րդ գոլի հեղինակ դարձավ թիմի ավագ Հարություն Վարդանյանը, իսկ 77-րդ րոպեին կրկին աչքի ընկավ Արթուր Պետրոսյանը: «Շիրակը» հաղթեց 4-1 հաշվով, իսկ «Արարատը» կարևոր երեք միավոր կորցրեց: Արարատցիները խիստ դժգոհ էին մրցավարությունից, որի մասին նշեց թիմի գլխավոր մարզիչ Արկադի Անդրեասյանը:

«Ղարաբաղն» արտագնա խաղում 2-1 հաշվով առավելության հասնելով բարձրագույն խմբի նորեկներից մեկի՝ «Արաբկիրի» նկատմամբ, կրկին մտավ առաջատարների շարքը:

Հաջորդ տուրում մեծ հետաքրքրություն է առաջացնում առաջին երկու տեղերում ընթացող թիմերի՝ «Երևանի» և «Արարատի» մրցավեճը, որը կայանալու է սեպտեմբերի 14-ին:

Մրցաշարային աղյուսակը սեպտեմբերի 10-ի դրությամբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. «Երևան»	6	5	1	0	17–4	16
2. «Արարատ»	6	4	1	1	16–5	13
3. «Փյունիկ»	5	3	2	0	13–1	11
4. «Շիրակ»	6	3	2	1	11–4	11
5. «Ղարաբաղ»	6	3	2	1	10–8	11
6. «Վան»	6	3	0	3	6–9	9
7. «Կոտայք»	6	2	2	2	16–6	8
8. «Ցեմենտ»	6	2	2	2	8–8	8
9. ՀՄՄ	6	2	0	4	7–18	6
10. «Արաբկիր»	6	1	0	5	4–23	3
11. «Զանգեզուր»	6	0	2	4	4–19	2
12. ԲԿՄԱ	5	0	0	5	4–11	0

ԹԵՆԻՍ

Սամփրասը՝ ԱՄՆ-ի բաց առաջնության հաղթող

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: ԱՄՆ-ի թենիսի բաց առաջնության տղամարդկանց մենախաղերի հաղթող դարձավ ամերիկացի Փիթ Սամփրասը, որը եզրափակչում 6:1, 6:4, 7:6 հաշվով առավելության հասավ իր հայրենակից Մայքլ Չանգի նկատմամբ: Այս հաղթանակից հետո ամերիկացիները հանգիստ շունչ քաշեցին, քանի որ գլխավոր մրցանակը մնաց իրենց երկրում:

ԵՌԱՑԱՏԿ

Կրկին Էդվարդսը

Բրյուսելում տեղի ունեցած Վան Դամի անվան թեթև ատլետիկայի միջազգային խոշորագույն մրցաշարում, որը նույնպես մտնում էր «Մեծ մրցանակի» ծրագրի մեջ, գյումրեցի եռացատկորդ Արմեն Մարտիրոսյանն իր հնարավորություններից ցածր հանդես եկավ և ընդամենը 16 մ 26 սմ արդյունքով բավարարվեց 10-րդ տեղով: Ընդհանրապես մրցաշարում գրանցվեցին ցածր արդյունքներ: Միայն երեք եռացատկորդների հաջողվեց անցնել 17 մետրի սահմանը: Ավելորդ չէ նշել, որ այս անգամ էլ եռացատկի մրցումներին մասնակցում էին աշխարհի բոլոր ուժեղագույնները և Ատլանտայի օլիմպիական դափնեկիրները: Կրկին Ատլանտայում իր հարաբերական անհաջողության համար (2-րդ տեղ) աշխարհի ռեկորդակիր, անգլիացի Ջոնաթան Էդվարդսը ռևանշ վերցրեց ամերիկացիներից: Էդվարդսը 17 մ 50 սմ արդյունքով գրավեց 1-ին տեղը: Օլիմպիական չեմպիոն, ամերիկացի Հարիսոնը 16 մ 97 սմ արդյունքով գրավեց միայն 4-րդ տեղը: Էլ ավելի անհաջող հանդես եկավ ամերիկացի մյուս անվանի եռացատկորդը՝ Բարսելոնի օլիմպիական խաղերի չեմպիոն և ռեկորդակիր Մայք Կոնլին, որն Արմեն Մարտիրոսյանի պես ցույց տվեց 16 մ 26 սմ արդյունք և գրավեց 9-րդ տեղը:

Ահա Բելգիայի մրցաշարի եռացատկորդների արդյունքները.

1. Էդվարդս (Մեծ Բրիտանիա)	17,50 մ
2. Քուեսադա (Կուբա)	17,29 մ
3. Ուելման (Բերմուդներ)	17,05 մ
4. Հարիսոն (ԱՄՆ)	16,97 մ
5. Մարկով (Ռուսաստան)	16,66 մ
6. Էյքիոդոգ (Մեծ Բրիտանիա)	16,63 մ
7. Նախում (Իսրայել)	16,36 մ
8. Նիերվե (Նորվեգիա)	16,35 մ
9. Կոնլի (ԱՄՆ)	16,26 մ
10. Մարտիրոսյան (Հայաստան)	16,26 մ
11. Հանր (ԱՄՆ)	16,18 մ
12. Ֆրիդեք (Գերմանիա)	15,92 մ

Թայսոնը անպարտելի է

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Ընդամենը 1 րոպե 49 վրկ պահանջվեց Մայք Թայսոնից, որպեսզի պաշտպանի պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի ծանր քաշի աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը: Նրա մրցակից Բրյուս Սելդոնը սպառնում էր գահընկեց անել Թայսոնին: Սակայն մրցամարտից հետո նրա վստահությունից հետք անգամ չէր մնացել: Ո՞վ կհաղթի Թայսոնին: Այս հարցը լրագրողները տալիս են նրա ապագա մրցակիցներին: Էվանդեր Հոլիֆիլդը, որը նոյեմբերին դուրս կգա Թայսոնի հետ մենամարտելու, պատրաստ է ստանձնել այդ պատասխանատվությունը: Սակայն հիշենք, որ Մայքին հաղթել խոստանում էին նրա նախորդ մրցակիցները ևս: Առայժմ դրանից ոչինչ չի ստացվում:

«Նիսը» կգնեն իտալացինե՞րը

Իտալական «Արիեստե սպորտ» ֆիրման, որ ղեկավարում են Դանիել Մունոս Բառուլիսյան և «Ասլեծիկո» ակումբի նախկին խաղացող Խուան Կառլոս Պեդռասան, ֆրանսիական «Նիս» ակումբի ձեռքբերման իրական հույսեր ունի: Մարզական մենեջմենթի այդ ֆիրման զգալի դեր է խաղացել Միլյատովիչի, Պեսկովիչի և Ռեդոնդոյի տեղափոխությունների ընթացքում և տնտեսական զորեղ հովանավորներ ունի: Ինչպես նշում է «Էկիպ» թերթը, ֆիրման պատրաստ է անմիջապես 3 մլն ֆրանկ ներդնել ֆինանսական ծանր վիճակում հայտնված «Նիս» ակումբում: Սակայն ակումբի նախագահ Անդրե Բուան դրա կրկնապատիկն է պահանջում ընդամենը 500 հազար ֆրանկով իր գնած բաժնետոմսերի մեծ մասը իտալացիներին հանձնելու համար: Անցյալ մրցաշրջանում «Նիս» ակումբի բյուջեի պակասորդը կազմել է 15 մլն ֆրանկ:

Պ. Ք.

ԲԻԶՆԵՍ

Մարզահանդերձանքի շուկան բարգավաճում է

Ատլանտայի օլիմպիադայի ավարտից մի քանի օր անց Համբուրգում բացվեց մարզահանդերձանքի ամենամյա խոշորագույն ցուցահանդես-վաճառքը: Մարզական իրեր արտադրող խոշորագույն ֆիրմաների համար դա նոր պայմանագրերի կնքման հիանալի առիթ է: Ի դեպ, այդ ֆիրմաների գործերը երբեք այսքան լավ չեն եղել: «Էկիպ մագազին» հանդեսի տվյալների համաձայն, մարզահանդերձանք արտադրող խոշորագույն ընկերությունը «Նայկը» վերջին ամիսներին էլ ավելի է բարելավում իր վիճակը: 1995 թ. համեմատությամբ դրամաշրջանառությունն ավելացնելով 20 տոկոսով և հասցնելով 31,5 միլիարդ ֆրանկի: Այդ աճը մասամբ պայմանավորված է այս տարի օլիմպիական խաղերի անցկացմամբ: Ներկայումս «Նայկի» մարզահանդերձանքի վաճառքի ընդհանուր ցուցանիշը գրեթե հավասարվել է իր երկու մրցակիցների «Ռիբոկի» և «Ադիդասի» համատեղ դրամաշրջանառությանը:

«Նայկ» ընկերության արտադրանքի ցուցահանդես-վաճառքի սենից

«Ռիբոկն» այս տարի արձանագրել է իր արտադրանքի վաճառքի 6 տոկոս կրճատում. դրամաշրջանառությունը կազմել է 17 միլիարդ ֆրանկ: Մինչդեռ «Ադիդասի» դրամաշրջանառությունն ավելացել է 1,5 տոկոսով, հասնելով 16,8 միլիարդի:

Վերջին մեկ տարում առավել մեծ հաջողության են հասել այն ֆիրմաները, որոնք մեծապես նորացրել են իրենց արտադրանքի տեսականին և միաժամանակ շուկայագիտական մեծածավալ հետազոտություններ են անցկացրել: Միայն ամերիկյան շուկայի հետազոտման համար «Նայկն» այս տարի ծախսել է 40 միլիոն դոլար:

Մարզահանդերձանք արտադրող խոշոր ընկերությունների ուշադրության կենտրոնում ներկայումս արևելաեվրոպական երկրների հեռանկարային շուկաներն են: Առհասարակ մեծ պահանջարկ ունեն անվաչմուշկները և մկանային զարգացման սարքերը:

Ամերիկյան արտադրության մարզահանդերձանքի մեջ վերջերս զգալի տեղ են գրավում մարզասերների համար նախատեսված հագուստները, գլխարկները, ճամպրուկները, որոնց վրա դրոշմված է ֆուտբոլի, բասկետբոլի, հոկեյի այս կամ այն թիմի անունը: Այս արտադրանքը կազմում է մարզական օժանդակ իրերի շուկայի 60 տոկոսը և խիստ եկամտաբեր է: Ամերիկացիների մոտ 45 տոկոսն ունի որևէ ակումբի խորհրդանիշը կրող առնվազն մեկ հագուստ:

Պ. Ք.

Դոլարը չկարողացավ հաղթել բարոյականությանը

ԳՐԻԳՈՐ ՍՈՒՐՋՅԱՆ

«Հավանա, Ֆրանսիա»

Ինչպես հայտնի է, շատ առաջատար մարզիկներ լքում են Կուբան և մշտական բնակություն հաստատում ԱՄՆ-ում, որը Ֆիդել Կաստրոյի կառավարության առաջին թշնամին է: Բեյսբոլի 27-ամյա առաջին մեծության աստղ համարվող Օմար Լինարեսին Նյու Յորքում ամերիկացիները ուզում էին «առնել» 1,5 մլն դոլարով, բայց Լինարեսը չուզեց լքել կղզին, աղքատ և կուբացի 11 մլն իր երկրպագուներին ու մերժեց գայթակղիչ առաջարկը: Փոխարենը մի քիչ տրտմագանգատ արեց ասելով. «Կուբայի հեղափոխությունը ինձ հնարավորություն տվեց, որպեսզի օգտագործեմ ողջ կարողություններս բեյսբոլում և նրան երախտապարտ եմ»: Օմար Լինարեսը, որը համարվում է աշխարհի 3-րդ լավագույն պրոֆեսիոնալ բեյսբոլ խաղացողը, չպետք է հետևի «դավաճաններին», ինչպիսին է, օրինակ, Ռոլանդո Արրոյոն, որը հուլիսի 6-ին, այսինքն օլիմպիական խաղերից մոտավորապես 2 շաբաթ առաջ, լքել է Կուբան, ապաստան գտնելով ԱՄՆ-ում:

Բեյսբոլում ԱՄՆ-ն և Կուբան լուրջ մրցակիցներ են: Օմար Լինարեսի այս որոշումը քաղաքական բնույթ է կրում: Դոլարն այս անգամ չկարողացավ հաղթել բարոյականությանը:

Բաժինը վարում է
ԱՐՄԵՆ ԳԱՎԱԳՅԱՆԸ

ԱԶԳ

օրվա հետքերով

ՀԱՐՑԱԽՈՒՅԶ

Սոցիոլոգների տվյալներով՝ ՀՀ քաղաքացիների 75 տոկոսը դժգոհ է նախագահից, բայց ընտրելու է նրան

Սոցիոլոգիական հետազոտությունները, ինչպես հայտնի է, դարձել են մոդայիկ, կարելի է ասել, սիրված զբաղմունք: Տարբեր բնույթի, որակի և ուղղվածության հետազոտություններ երկնում են քաղաքական կուսակցությունները, լրագրողները (հատկապես հեռուստատեսության), անկախ և կախյալ կազմակերպությունները և, իհարկե, սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոնները: Երեկ ժուռնալիստի տանը լրագրողներին առիթ էին հրավիրել Երևանի սոցիոլոգիայի ամբիոնի դոցենտ Մարինե Քյուրքչյանը, ազգագրության ամբիոնի վարիչ Հրանուշ Խառատյանը, «Սոցիոմետր» անկախ սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոնի տնօրեն Ահարոն Ադիբեկյանը, ՀՀ ԳԱ սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոնի տնօրեն Գևորգ Պողոսյանը խոսելու հասարակական կարծիքի ձևավորման, հասարակության այս կամ այն խավի այս կամ այն ընտրության դրսևորումների, նաև այն մասին, թե հարցումների ենթադրվող ելքի մասին տեղեկությունն ինչպե՞ս կարող է ազդել ընտրողի վարքի վրա: Մի երևույթ, որ պարոն Ադիբեկյանը բնորոշեց որպես էլիտի էֆեկտ՝ չժխտելով «ուժեղին ուժեղացնելու» սոցիոլոգների ակամա հնարավորությունը: Նա բերեց իր կենտրոնի անցկացրած հետազոտության մոտավոր արդյունքները (ճշգրիտ արդյունքները տրամադրվելու են պատվիրատուին «Ազատություն» ռադիոկայանին), որոնց համաձայն 40-50 տոկոսը ձայնը տալու է նախագահին, մյուս ձայները բաժանվելու են մյուս թեկնածուների միջև Մանուկյան, Բադալյան, Հայրիկյան, Սարգսյան, Մանուչարյան, Աղաղովյան: Գործող նախագահի էլեկտորատի 1/3-ը տատանվում է: Խնդիրն այն է, թե տատանվողների ձայների վրա ազդելը վճռորոշ կլինի՞ արդյոք ընտրությունների ելքի համար: Պարզվում է, ոչ: Հայաստանում, որ թեկնածուների վարկանիշերի տարբերությունը հասնում է 2-3 անգամի, դա բացառվում է, ի տարբերություն ժողովրդավար երկրների: Պարոն Ադիբեկյանի կարծիքով, սոցիոլոգիայի գլխավոր նշանակությունը հասարակության հայելի լինելը, «սոցիոլոգիական դեմագոգիան» բացահայտելը, ազգի քաղաքական ինքնագիտակցությունը հասկացնելն է: Ըստ նրա, նախկին ռեժիմի կողմնակիցների քվեների մի մասը, որքան էլ զարմանալի թվա, անցնելու է Լևոն Տեր-Պետրոսյանին, քանի որ ընտրության գործոնները բազմազան են: «Այսօր մենք դիտարկում ենք ըստ կիսագրագետ, միջազգային ստանդարտներին մի կերտ ձգտող Լևոն Տեր-Պետրոսյանի ընտրազանգվածը», ասաց պարոն Ադիբեկյանը նկատի առնելով, որ նախագահի ընտրական շտաբի կողմից թույլ են տրվել կոպիտ սխալներ, հաշվի չեն առնվել դիզայնի հոգեբանությունը, հոգեբանական գրաֆիկան, և միայն նախագահի բախտից է, որ այդ շտաբի ծավալած «հակագործունեությունից» նրա վարկանիշը չի տուժում: Պարոն Ադիբեկյանը խնդրեց ճիշտ հասկանալ սոցիոլոգներին, որոնց գիտելիքները «ի դանի են» և կարող են փոխանցել կոռեկտ փոփոխությունների պարագայում:

Իրենց հետազոտությունների արդյունքները ներկայացրին նաև մյուս մասնակիցները: Չծանրաբեռնելով թվային հնարամտություններից հոգնած ընթերցողին, ասենք, որ այդ արդյունքները որոշակի հակադրություն նախագահի օգտին են, ընտրությունների երկրորդ փուլը չանցկացնելու փոքր հավանականություն ունի, հատկապես ընտրողների 50 տոկոսից ոչ ավել մասնակցության դեպքում, իսկ երկրորդ փուլի դեպքում, երբ այն այնուամենայնիվ կայանա, Լևոն Տեր-Պետրոսյանը կհաղթի (զարմանալի «գիտելիք», որ բխում է հակառակ է տրամաբանությանը): Վերոհիշյալ «փաստը» համարվեց պարադոքսալ, քանի որ ըստ նույն հետազոտությունների, ՀՀ բնակչության մոտ 75 տոկոսը դժգոհ է նախագահից: Դա բացատրվեց «փորձած բանն անփորձ մածունից լավ է» սկզբունքի ազդեցությամբ: Ասենք նաև, որ ներկայացված արդյունքները բարձր չէին, առավել ևս ընդդիմության կողմից միասնական թեկնածուի առաջադրման ֆոնի վրա: Ի դեպ, պարոն Ադիբեկյանի հավաստիացմամբ, վերջին դեպքում ընդդիմությունը ոչ միայն՝ չի շահելու, այլև կորցնելու է քվեները:

Ասուլիսը վերաճեց բանավեճի սոցիոլոգների և լրագրողների միջև, որի «մեխը» հետևյալն էր. «սոցիոլոգները փորձում են ազդել հասարակական կարծիքի վրա»: Սրան ի պատասխան սոցիոլոգները, վկայակոչելով մամուլի խիստ սահմանափակ տպաքանակները և այն հանգամանքը, որ նախագահի թեկնածուների հրապարակային ելույթներին հետևում է բնակչության ընդամենը 17 տոկոսը, բացառեցին այդ հնարավորությունը: Իսկ այն հարցին, թե այդ դեպքում ինչո՞ւ են միջոցներ և ուժեր ծախսում այդ հետազոտությունների վրա՝ պատվերային հետաքրքրությունից, թե՞ ինքնաստուգման համար, պարոն Ադիբեկյանը ճշտեց, որ ազդում են հասարակական կարծիքի վրա, բայց չեն վճռում այն: Նա ավելացրեց, որ երբ որևէ քաղաքական ուժ կամ կազմակերպություն սոցիոլոգներին դասեր «ֆեչեցի» և խնդրի օգնել իրենց, առայժմ նրանք կարող են այդ անել: Նա խոստովանեց. պատասխանների միակողմանիությունից դատելով, կարելի է ենթադրել, որ նման պատվերի ընդունակ քաղաքական ուժերը սակավ են այստեղից բխող հետևանքներով:

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Բենիամին Նաթանյահուն այսօր թռավ Վաշինգտոն, որտեղ նրան կընդունի Բիլ Քլինթոնը: Ինչպես հայտնի է, Քլինթոնը նախազգուշացրել էր Իսրայելի վարչապետին, թե նրա հետ կհանդիպի, երբ տեղի կունենա Նաթանյահու-Արաֆաթ հանդիպումը, որը կայացավ անցյալ շաբաթ: Զանգվածային տեղեկատվության իսրայելական միջոցները նշում են, որ հանդիպումից անմիջապես հետո հատուկ ծառայությունները ուժեղացրել են վարչապետի պաշտպանության միջոցառումները, երկյուղելով, թե աջ ծայրահեղական ֆանատիկոսները կարող են մահափորձի դիմել: Ոստիկանությունը հայտնեց, որ իր անունը չհայտնած մի անձնավորություն հեռախոսով նախազգուշացրեց, թե կսպանի վարչապետին, երբ իշխանությունները բանտից չազատեն Յիցհակ Ռաբինին սպանող Յիգալ Ամիրին: Այդ ընթացքում, Ջորդանան գետի արևմտյան ափում գտնվող պաղեստինյան Երիհով քաղաքում Իսրայելի և Պաղեստինի պատասխանատու անձինք վերսկսեցին Պաղեստինի ինքնավարության մասին կնքված պայմանագրի կետերն ուժի մեջ մտցնելու շուրջ բանակցությունները: Պաղեստինցիների պատվիրակության ղեկավար Սայեբ Էրաքաթն ասաց, թե ինքն իսրայելցիներին է ներկայացրել 1993 թվականին կնքված պայմանագրում տեղ գտած այն 30 կետերը, որոնք չեն իրականացվել Իսրայելի կողմից: Հիմնական հարցը Հեբրոնից իսրայելյան զորքերի տարհանման հարցն է: Նաթանյահուն հայտարարում է, թե նորովի է ուզում մտցնել կետեր, որոնք կերաշխավորեն 100 հազար բնակիչ ունեցող այս քաղաքում բնակվող հրեա բնակիչների անվտանգությունը:

RFI. «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

2 սենյականոց բնակարան Ավան թաղամասում, Նարեկացի 36, բն. 28, (ունիվերսամի մոտ):

Հեռ. 23.52.77

Հայաստանի «ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐ»

կազմակերպությանը անհրաժեշտ է գրասենյակ, մենեջեր, թարգմանիչ: Անգլերենի իմացությունը պարտադիր է:

Տվյալները ներկայացնել՝ Չարենց 28

Հեռ. 55-27-40, 55-27-93

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գյուղատնտեսական մթերք արտադրողներին, մեծածախ առևտրականներին, գնորդներին և այլ կազմակերպություններին.

Սեպտեմբերի 30-ից գործելու է Հայաստանի գյուղատնտեսական մեծածախ շուկան, որտեղ վաճառվելու են միրգ, բանջարեղեն, մերձարևադարձային պտուղներ, ինչպես նաև գյուղատնտեսական մթերքներ:

Ցանկացողներին առաջարկվում է՝

➢ **փակ վաճառասենյակ (20-60 մ²) (1 մ² վարձավճարը՝ 120 դրամ),**
➢ **փակ ցանցապատ տարածք (18-36 մ²) (1 մ² վարձավճարը՝ 100 դրամ),**
➢ **բաց տարածք, օրավարձով, բեռնատարի համար՝ 1500 դրամ, մարդատար մեքենայի համար՝ 800 դրամ:**

Շուկան ձեզ կտրամադրի նաև տարաներ, կշեռք, ամբարձիչներ, կապի և հաղորդակցական միջոցներ, պահեստ, կոմերցիոն ինֆորմացիա, կկատարի բանկային ծառայություններ և կաջակցի վարկ ձեռք բերելու գործում:

Հայտնում ենք, որ փակ վաճառատեղերը սահմանափակ են, իսկ բաց վաճառատեղերի սակագները ձմեռվա ամիսներին կզեղչվեն 30 տոկոսի չափով:

* Շուկան գտնվում է Երևան-Էջմիածին մայրուղու հարևանությամբ, Մերձավան տանող ճանապարհին:

Գրասենյակի հասցեն է՝ Թումանյան 5ա: Հեռ. 56-41-49, 52-38-86:

ՄԵԾԱԾԱԽ ՇՈՒԿԱՅԻ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Ժ. Լիպարիտյան. «Թուրքիայի մոտ զգացական մոտեցում կա (դեպի Հայաստանը)»

Արմենպրես գործակալությանը տված հարցազրույցում ՀՀ նախագահի գլխավոր խորհրդական Ժիրայր Լիպարիտյանը հիմնականում խոսում է վերջերս Անկարա կատարած իր այցի մասին, որի ընթացքում հանդիպումներ էր ունեցել Թուրքիայի նախագահ Դեմիրելի, արտգործնախարարի առաջին տեղակալ Օյմենի, ինչպես նաև ԵԱՀԿ Մինսկի խմբում Թուրքիայի ներկայացուցիչ, դեսպան Քամելի հետ: Անդրադառնալով այդ այցի առթիվ թուրքական մամուլում բարձրացած աղմուկին, Ժ. Լիպարիտյանը պատասխանում է թղթակցի հարցերին: Հարցազրույցը տպագրում ենք կրճատ:

– Ի՞նչ կասեիք թուրքական մամուլի արձագանքների մասին: Նրանցից մեկում նշվում էր, որ Դուք ձեռնունայն եք վերադարձել:

– Գիտեք, ձեռնունայն վերադառնում են այն դեպքում, երբ ակնկալիքներ են ունենում: Այս տեսակ հանդիպումներից ձեռնունայն չեն վերադառնում: Դիվանագիտությունը մի քիչ նմանվում է արվեստին, մի հարցի վրա այնքան պիտի աշխատես, մինչև այն արվեստի գործ դառնա: Ես ասել եմ և կրկնում եմ, որ այս այցի ընթացքում թուրք լրագրողի չեմ հանդիպել: Մենք որոշել էինք հանդիպումներն անցկացնել հանգիստ պայմաններում, առանց աղմուկի, որովհետև դա օգտակար չէ գործին: Բայց թուրք լրագրողները, ինչպես և երբեմն ուրիշները, վառ երևակայություն ունեն և հանդիպումների մասին գրում են իրենց ենթադրածը:

– Թուրքիան հաճախ է ասում, թե Հայաստանին ընդառաջ քայլեր է կատարել և սպասում է մեր պատասխանին: Ձեր կարծիքով, ո՞ր գործողություններն են ընդառաջ քայլեր համարվում և արդյո՞ք Հայաստանը անպատասխան է թողել դրանք:

– Թուրքիայի կողմից նկատի է առնվում իրենց տարածքի օդային միջանցքը բացելու փաստը: Նրանք ցանկանում են քաղաքական նշանակություն տալ դրան: Բայց մենք դրան այնքան կարևորություն չենք տալիս՝ որքան նրանք, որովհետև մենք մեր օդային տարածքը երբեք չենք փակել, դա դիտելով որպես քաղաքավարության դրսևորում հարևանների միջև: Երբ մենք փակած լինեինք, իսկ նրանք բացած, դա մեծ քաղաքական քայլ կլիներ: Իսկ այս դեպքում իրենք փակել էին, իրենք էլ բացել են:

Հայաստանը միշտ ավելի առարկայական մոտեցում է ցույց տվել հարցերին: Մենք առաջարկել ենք առանց նախապայմանների դիվանագիտական կամ այլ մակարդակի հարաբերություններ հաստատել, բայց Թուրքիայի մոտ զգացական մոտեցում կա. հարաբերությունների հարցը կապվում է Ադրբեջանի, Ղարաբաղի հետ: Մենք այդ մոտեցումը սխալ ենք համարում: Մեր հարաբերությունները որևէ կապ չպետք է ունենան այլ հարցերի հետ: Իսկ թե Թուրքիան ի վերջո ինչի՞ն մաս կկազմի՝ պրոբլեմին, թե լուծմանը, դա արդեն իր խնդիրն է: Ամեն դեպքում Հայաստանը զարգացում է ապրում, առաջընթաց է ապրում թե պետականությունը, թե տնտեսությունը:

– Պարոն Լիպարիտյան, վերջին հարցով կցանկանայի անդրադառնայիք մեր հյուսիսային հարևանին: Ինչպե՞ս եք վերաբերվում Ռուսաստանի և Չեչնիայի միջև կնքված համաձայնագիրը Ղարաբաղի համար նախադեպ դիտարկելու տեսակետին:

– Նախ մենք ուրախ ենք, որ վերջապես հրադադար հաստատվեց այդ երջանում և հուսով ենք, որ դա վերջնական կլինի: Ընդունված որոշումը փաստորեն համապատասխանում է մեր մոտեցմանը՝ նախ հրադադար և հետո միայն մյուս հարցերի քննարկում: Մենք արդեն երկու տարի է այդ վիճակում ենք և բավականին վստահ ենք, որ Ղարաբաղում պատերազմական գործողությունները չեն վերսկսվի:

Նախադեպի մասին դժվար է խոսել, որովհետև դրանք երկու տարբեր հարցեր են: Եթե Չեչնիայում առկա է միայն կարգավիճակի հարցը, ապա Ղարաբաղում մենք կարևորում ենք երկու հավասարազոր, փոխկապակցված սկզբունքներ՝ կարգավիճակի և ժողովրդի անվտանգության հարցերը: Պետք է ապահովվի ոչ միայն ներկա, այլև ապագա սերունդների անվտանգության հարցը: Ղարաբաղի ժողովրդի իրավունքն է ապրել իր հողի վրա, տնօրինել իր ճակատագիրը, ապահովել իր անվտանգությունը: Սրանք են Ղարաբաղի հարցի առանցքները:

ՀՐԱՉ ՄԵԼՔՈՒՄՅԱՆ

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

2 սենյականոց բնակարան 5 հարկանի քարե շենքի 1-ին հարկում, Դեմիրճյան փողոց:

Հեռախոս 58-18-41

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

3 սենյականոց բնակարան, ավտոտնակով, Վրացական փողոցում:

ՀԵՌ. 25-11-87, 58-18-41

ԱՅԱՔՍ

ՍՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

հրավիրում է Ձեզ սեպտեմբերի 14-ից 28-ը կատարել անմոռանալի ճանապարհորդություն ուղիղ չվերթով

ԵՐԵՎԱՆ-ԿԱՀԻՐԵ-ԵՐԵՎԱՆ

Կահիրե	**2 գիշեր**
Խուրգադա	**5 գիշեր** (հանգիստ Կարմիր ծովի ափին)
Պորտ-Սաիդ	**2 գիշեր**
Ալեքսանդրիա	**5 գիշեր.**

Էքսկուրսիոն ծրագիր Կահիրեում:

Սնունդը՝ օրը 2 անգամ:

Ուղեգրի արժեքը՝ 865 $ համարժեք դրամով:

Մինչև 12 տարեկան երեխաներին՝ 550 $ համարժեք դրամով:

«ԱՅԱՔՍ» ՍՊԸ ցանկանում է Ձեզ հաճելի ճանապարհորդություն

ԵՐԵՎԱՆ, ՊՈՒՇԿԻՆԻ 43 Ա. ՀԵՌ. 53-15-73, 53-88-45

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների *առաջարկի* և *պահանջարկի* մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

[illegible] 9.09.1996 [illegible] Գինը 75 դրամ